

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracován podle RVP ZV ve znění pozdějších předpisů.
Motivační název: **SOVA**

1.2 Údaje o škole

název školy: Základní škola Uhlířské Janovice, okres Kutná Hora
adresa: Třebízského 268, Uhlířské Janovice 285 04
ředitel: Mgr. Dana Bohatcová od 1. 8. 2013
koordinátor ŠVP: Mgr. Dana Bohatcová
kontakty: telefon kancelář: 327 300 000
e-mail: zs@zsuj.cz
web: <http://www.zsuj.cz>

1.3 Zřizovatel

název: Město Uhlířské Janovice
adresa: Václavské náměstí 6
Uhlířské Janovice 285 04
právní forma- obec
IČO: 00236527
kontakty: telefon: 327 551 060
fax: 327 544 124
e-mail: urad@uhljan.cz
web: <http://www.uhlirskejanovice.cz>

1.4 Doplnující údaje

zápis do rejstříku škol: 1. 1. 2005
identifikátor zařízení: 600 046 443
základní škola: IZO: 102 226 776 kapacita: 700 žáků
školní družina: IZO: 113 400 039 kapacita: 110 žáků
Po dobu platnosti Lex Ukrajina navýšena kapacita na 140
školní jídelna: IZO: 102 774 412 kapacita: 740 stravovaných
Po dobu platnosti Lex Ukrajina navýšena kapacita na 800
RED-IZO: 600046443
právní forma školy: příspěvková organizace od 1. 1. 2003
IČO: 75032911
Koordinátor ŠVP: Mgr. Dana Bohatcová, Mgr. Lucie Fetterová
odloučená pracoviště školy: Komenského 246, Uhlířské Janovice
Komenského 273, Uhlířské Janovice
Třebízského 268, Uhlířské Janovice
Školní 846, Uhlířské Janovice

1.5 Platnost dokumentu

Platnost a účinnost dokumentu od: 1. 9. 2022
Datum projednání Školskou radou:
číslo jednací: ZŠ..... /2022
aktualizace:

podpis ředitelky

razítko školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Aktuální informace k ukončenému školnímu roku jsou podrobně zpracovány ve výroční zprávě za daný školní rok.

2.1 Úplnost a velikost školy

Historie

Historie školství v našem městě sahá do 19. století, kdy se učilo v budově dnešní radnice. Nová školní budova (současný 1. stupeň) byla otevřena v roce 1889, to se ještě škola rozdělovala na chlapeckou a dívčí část. V druhé polovině 20. století začaly zanikat malé vesnické školy a žáci přecházeli do Uhlířských Janovic. V této době přestala stará škola rozměrově vyhovovat, a proto byla v roce 1964 otevřena škola nová. Ta se skládá z pěti pavilónů. Budovy prošly v období po roce 2010 postupně modernizací.

Současnost

Zřizovatelem Základní školy Uhlířské Janovice, okres Kutná Hora je Město Uhlířské Janovice se sídlem Václavské náměstí 6. Jako právnická osoba vykonává tato příspěvková organizace činnost základní školy s 1. - 9. ročníkem, školní družiny (ŠD) a školní jídelny s vyvařovnou. Základní škola Uhlířské Janovice je plně organizovaná základní škola s devíti postupnými ročníky. V každém ročníku jsou zpravidla tři paralelní třídy, v posledních 5 letech se průměrný počet žáků pohyboval přes 600 žáků. Základní škola má několik odloučených samostatných pracovišť v centru města. V budově Třebízského 268 je umístěna ŠJ s vyvařovnou a sekretariát.

Spádový obvod zahrnuje venkovské oblasti Města Uhlířské Janovice. Bláto, Janovická Lhota, Kochánov, Malejovice, Mitrov, Opatovice II, Silvána. V případě volné kapacity ZŠ přijímá žáky i mimo stanovenou spádovou oblast. Dojíždějící žáci tvoří více než 60%. Dopravní obslužnost zajištěna vlakovou a autobusovou dopravou.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor

Školní poradenské pracoviště tvoří ředitelka ZŠ, 2 zástupci ředitelky, 2 výchovní poradci, 2 školní metodici prevence, speciální pedagog, v širším pojetí TU, koordinátoři ŠVP, koordinátor EVVO, metodik IT, asistenti pedagoga. Sbor je tvořen začínajícími i zkušenými pedagogy. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči o žáky.

DVPP, vzdělávání

V letech 2019-2022 byla škola zapojena do projektu APIV I, II. Od roku 2020 je škola zapojena do projektu Eduzměny Kutnohorsko. Všichni učitelé jsou proškolení v problematice ochrany zdraví při mimořádných událostech a procházejí základním kurzem první pomoci. Všichni zaměstnanci školy prochází pravidelně školením v oblasti BOZP a PO, dále jsou pravidelně proškolení dle svého profesního zaměření.

Prioritními oblastmi DVPP je práce se žáky s podpůrnými opatřeními, BOZP, zvládání konfliktů a stresových situací, prevence náročného chování, duševní zdraví, moderní metody v didaktice předmětů, oblasti jednotlivých gramotností. Dokončení studia k rozšíření nebo prohloubení kompetencí učitelů.

Ředitelka školy absolvovala studium F1, F2 a studium koordinátora ŠVP. Zástupkyně ředitelky školy má ukončené studium pro tuto funkci. Školní metodici prevence, výchovní poradci, koordinátorka ICT, koordinátorka ŠVP, koordinátorka EVVO mají absolvované specializační studium. Na škole dále pracuje speciální pedagog.

2.3 Dlouhodobé školní projekty

Prevence různých forem náročného chování, vzájemné vztahy, řešení konfliktů

V každém školním roce se realizují celoškolské a třídní projekty v oblasti prevence náročného chování žáků. Na prevenci náročného chování navazují exkurze a přednášky PČR a Hasičů pro žáky jednotlivých tříd, preventivní bloky akreditovaných společností. Školní metodici prevence pro každý ročník zajišťují programy a aktivity, které slouží k získání praktických dovedností a teoretických vědomostí, které pomohou vytvářet vhodné modely chování. Žáci nejnižších tříd se účastní projektu Jsem čtenář (trávení volného času). Realizují se celoškolské projekty Noc ve škole, Nos s Andersenem, které jsou zaměřeny na posílení zdravého kolektivu, upevnění pozitivních vzájemných vztahů, vzájemnou spolupráci. Projekt Společný večer podporuje vhodné společenské návyky. V rámci prevence jsou velmi účinné Projekty třídnických hodin, které reagují na aktuální situaci ve třídě, dále nejrůznější výchovně vzdělávací programy pro žáky. Do této oblasti řadíme i akce pořádané v rámci Týdne zdraví. Škola se zapojila do projektů Eduzměny pro Kutnohorskou.

Od září 2017 do prosince 2022 probíhá realizace tzv. EU šablon I, II, III. Zaměřeno na personální podporu (školní asistent, speciální pedagog), na DVPP v oblasti cizích jazyků, sdílení zkušeností, čtenářské kluby, tematická setkání s odborníky. Škola bude realizovat program JAK od roku 2023.

Polytechnické vzdělávání

Realizace projektu zaměřeného na polytechnické vzdělávání. Projekt zapojuje žáky v rámci pracovní výchovy. Do projektu patří aktivity: Hoblinkova dílnička pro žáky 1. stupně (pracovní dílny pro žáky – výroba vlastního výrobku ze dřeva), Vánoční tvoření pro obou stupňů (semináře a pracovní dílny, vánoční jarmark, prezentace vlastních výrobků). Sklářské umění – pravidelné exkurze do Hutí František v Sázavě, exkurze do místních firem. Tuto oblast rozvíjí volitelné předměty Tvořivé činnosti a Technické práce. Polytechnické vzdělávání vhodně doplňují volnočasové aktivity mnoha kroužků.

Týden zdraví, zdravý životní styl, zdravá výživa, první pomoc, ochrana zdraví

Pedagogové a žáci vzájemně spolupracují na celoškolském týdenním projektu „Týden zdraví, zdravý životní styl, zdravá výživa“. Na tento týdenní projekt v průběhu školního roku dále navazují přednášky pro žáky z oblasti zdravé výživy. Žáci se zde učí praktickým znalostem v péči o své zdraví a o zdravý způsob života, zdravé stravování. V průběhu tohoto projektu probíhají na škole besedy i přednášky z oblasti první pomoci, drogové problematiky, ochrany proti rizikovému chování, přednášky na téma mimořádných situací. Na týden zdraví navazuje cyklus přednášek s praktickými ukázkami a nácvikem poskytnutí PP pro žáky 1. stupně: Dentální hygiena (1. ročník), projekt „Zdravé zuby“ pomáhá žákům 1. stupně se správnou péčí o zuby a poskytuje jim vědomosti týkající se zdravého vývoje chrupu. První pomoc pro nejmenší (1. st.), dále přednášky pro žáky 6. ročníku: Čas proměn (pro dívky), Čas mužnosti (pro chlapce). Přednášky jsou zaměřeny na tělesnou hygienu a ochranu zdraví, změny v těle dívek a chlapců, začínající sexualitu, vhodné bezpečné chování. Dále přednášky pro 8. ročník: PP a její praktické zvládnutí, sexualita. Zdravou výživou, zdravým jídelníčkem se zabývají přednášky pro 4., 5., 6., 7. ročník.

Škola organizuje povinné plavání v rámci výuky TV ve třetím ročníku v rozsahu 40 hodin. Dále nepovinný lyžařský kurz pro žáky především 7. ročníku, zapojuje se do sportovních soutěží, pořádá sportovní den pro žáky, Dětský den pro veřejnost. Již několik let je naše škola zapojena do projektu Školní mléko¹ a od roku 2010 i do projektu Ovoce do škol. Od školního roku 2022/2023 je tento projekt určen pouze pro žáky 1. stupně.

Bezpečí a ochrana člověka za běžných a mimořádných událostí, dopravní výchova

Všichni žáci se zúčastní evakuace školy s navazujícím pohybem v terénu a nácvikem aktivit pro mimořádné situace. Pro žáky 1. stupně je určen vzdělávací pořad Hasík systém preventivně výchovné činnosti v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva, pro žáky se dále realizuje řada exkurzí (PČR, SDH, záchranná služba, ...), přednášky na téma prevence rizikového chování, mimořádné situace, ochrana zdraví (Hasiči). Návštěva dopravního hřiště. Žáci vyšších ročníků připravují preventivní programy pro mladší spolužáky. Program Bezpečně na cestě. Zaměstnanci školy jsou v této oblasti pravidelně proškolení.

¹ Školní mléko. Nařízení vlády 238/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 205/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Praha 1.8. 2009.

Zvyky, tradice, náboženství

Se zvyky a tradicemi je spojen celoškolský projekt realizovaný ve spolupráci s Komunitním centrem uhliřskojanovické farnosti. Tento projekt zahrnuje praktické semináře a přednášky pro žáky. Jedná se o cyklus: Jak křesťané slaví Vánoce, Zpívání u varhan a betlémy, Jak křesťané slaví Velikonoce, Světová náboženství. Noc kostelů. Oblast tematického zaměření doplňují exkurze a výlety.

Volba povolání

Další dílčí projekty společně pojmenované „Praxe do škol“ se zabývají výchovou k volbě povolání, ale také zájmy různých skupin žáků. Podle vlastního výběru se mohou žáci přihlásit na exkurzi v různých podnicích v Uhl. Janovicích i mimo město, historických objektech i muzeích. Přímou volbu povolání pro žáky 9. ročníku jsou zaměřeny Burzy škol a Jeden den středoškolačkem, žákům 8. r. je určena přednáška na téma Volba povolání a exkurze na ÚP do Kutné Hory. Pro žáky 9. ročníku se každoročně realizuje přednáška s praktickým nácvikem dovedností v oblasti daní, přednášky s tematikou Jak zvolit správnou školu: cyklus vystoupení bývalých žáků naší školy (prezentace zvolené školy).

EVVO

Od školního roku 2007/2008 realizujeme celoškolský projekt Zahrada pro život a Odpad z nebe nespád - Sbíráme s panem Popelou. První projekt je zaměřen na budování školní zahrady na školním pozemku, druhý projekt se zabývá tříděním odpadu. Každá třída se 2x za rok zapojí do školního sběru, pro žáky 1. stupně je určen cyklus Tonda Obal. Po celý šk. rok se realizují přednášky (Den stromů, Den Země, svět zvířat, smysly zvířat, dravci, ochrana životního prostředí), návštěva místní čistírny s exkurzí. Zapojení do výtvarných soutěží s EVVO tematikou.

Čtenářská gramotnost

Pod souhrnným názvem Čtenářská gramotnost jsou zařazeny školní a třídní projekty a další aktivity, které vedou žáky k práci s literaturou. Patří sem zejména projekt prvních tříd realizovaný ve spolupráci s městskou knihovnou: Už jsem čtenář, který na konci školního roku provází slavnostní pasování na čtenáře na městském úřadě.

Žáci školy navštěvují městskou knihovnu, zapojují se do projektu Noc s Andersenem, do projektu Čarodějnice. Tradicí je recitační soutěž, autorská čtení, besedy se spisovateli. Realizuje se divadelní představení žáků 8. a 9. ročníků pro mladší spolužáky, pro žáky ZŠ praktické a MŠ, tzv. Vánoční setkávání. Ve škole je systematicky budován knižní fond školní knihovny.

Finanční gramotnost, matematická gramotnost

Pravidelný cyklus přednášek pro 8. a 9. ročník, návštěva ČNB. Zapojení do matematických soutěží: Pythagoriáda, olympiády, Klokán, Logická olympiáda, atd. Témata finanční a matematické gramotnosti jsou realizována po celou dobu školní docházky. Dle nabídky je FG zařazována ve formě přednášek a praktických lekcí.

Přírodovědní gramotnost

Jeden den s fyzikou, mladý chemik, návštěva místních podniků. Témata jsou realizována zejména v jednotlivých předmětech. Dle nabídky jsou zařazována ve formě přednášek a praktických lekcí pro jednotlivé ročníky.

Jazyková gramotnost

Postupujeme v souladu se společným evropským referenčním rámcem pro jazyky. Díky němu je možné porovnávat jazykovou úroveň dosaženou v různých zemích. U anglického jazyka, ve kterém je vzděláván žák od 3. ročníku, je požadovaná úroveň pro žáka 9. r. minimálně úroveň A2 ve všech sledovaných oblastech, pro výuku druhého cizího jazyka minimálně úroveň A1. Ve výuce využíváme e-učebnice, digitální výukové materiály, které vznikaly v rámci různých jazykových projektů. Využíváme návštěvy rodilých mluvčích ve výuce, přednášky a prezentace našich bývalých žáků, kteří pracují nebo studují v zahraničí. Vytváříme výukové materiály pro výuku anglického jazyka na 1. stupni.

Mezinárodní projekty, spolupráce

Do pravidelných dlouhodobých mezinárodních projektů se škola nezapojuje. Třídní kolektivy se zapojují do jednorázových projektů, kterých se zúčastní i zahraniční školy.

Reprezentace školy, spolupráce s dalšími subjekty

Žáci naší školy pravidelně prezentují svoji činnost na veřejnosti. Aktivně se podílejí na programu při rozsvěcení vánočního stromu na náměstí. V době adventu je vystoupení pěveckého sboru Červánek dlouholetou tradicí – adventní koncert, nově škola navázala spoluprací s Domem seniorů (adventní koncert, vystoupení ŠD, tvoření, dopisy pro seniory). Májové oslavy, Uhlířskojanovické slavnosti, Školní akademie pro veřejnost – zapojení žáků celé školy. Výstavy, besedy a akce pro rodiče. Pro žáky mateřské školy a základní školy (praktické) je připravován program Vánoční setkávání (dramatické pásmo o vánočních tradicích provázené praktickými workshopy s aktivní účastí na vánočních zvycích), Noc s Andersenem zapojí opět žáky z různých ročníků na společném programu plném soutěží s tematikou literatury, kterou dokončí noc v městské knihovně. Slavnostní ukončení školního roku pro žáky 9. ročníku na Městském úřadě.

IT gramotnost

Navazujeme na ukončený projekt „Moderní výuka jazyků s využitím interaktivních tabulí“ a Brána jazyků. Žáci pod vedením vyučujících připravují výukové obsahy pro žáky 1. stupně. Připravují pro ně bloky s různou tematikou, ve kterých se žáci 1. stupně seznamují s prací na interaktivní tabuli a zároveň si procvičují svoje dovednosti a znalosti z různých oborů. Žáci se zúčastňují projektu **Bobřík informatiky**.

Umění, kreativita, mediální výchova

Celoškolní projekt: **Zpívá celá škola**, zapojení do výtvarných soutěží s různou tematikou, výstavy, publikování na webu školy, v tisku. Vytváření pozvánek na školní akce, příprava materiálů a upomínkových předmětů pro děti, které jsou k zápisu. Prezentace činností na velké školní akademii pro veřejnost. Práce žáků tvoří výzdobu školy, jsou prezentovány na webu naší školy, vystavovány v městské galerii KIC.

Další aktivity

Pořádáme kulturně historické exkurze na zajímavá místa v našem regionu. Třídní kolektivy vytváří projekty zaměřené na komunikaci, posílení kolektivu, týmovou práci, respektování druhých, posilování dovednosti hodnocení a sebehodnocení. Pravidelně se naši žáci zúčastňují školních olympiád a soutěží v jednotlivých předmětech.

Žákům naší školy navíc nabízíme celou škálu mimoškolních aktivit a kroužků (divadelní, pěvecký, výtvarný, sportovní, polytechnický...), tuto nabídku nadále rozšiřujeme.

Akce pro veřejnost: Den otevřených dveří, adventní koncert, dušičkový pochod, rozsvěcení vánočního stromu, vánoční jarmark, májové oslavy – koncert, slavnosti, školní akademie, Den dětí. Návštěva předškoláků ve škole. Odborná setkávání pro rodiče.

2.4 Další doporučené údaje

Vybavení školy - materiální vybavení

Výuka probíhá na naší škole v kmenových třídách, ve 2 tělocvičnách a v odborných pracovnách (učebny informatiky, učebny jazyků, knihovna, učebna F-CH, žákovská kuchyňka, dílna, učebna výtvarné výchovy. Vzhledem k nárůstu žáků některé kmenové učebny plní zároveň funkci i odborné učebny. Škola má vlastní zahradu a venkovní relaxační zóny s hracími prvky u všech budov školy.

Základní škola má 4 odloučená pracoviště (1. stupeň, 2. stupeň, ŠD, po dobu platnosti Lex Ukrajina budova Školní 846).

Škola je zasíťována, využití technologie CITRIX. V každé učebně jsou k dispozici digitální technologie a připojení na internet.

Součástí školy jsou tělocvična a tělocvičný sál, venkovní tělovýchovný areál s víceúčelovým hřištěm.

Kmenové třídy i odborné pracovny jsou vybaveny audiovizuální technikou, úložným nábytkem, potřebnými laboratorními přístroji, vhodnými učebními pomůckami. Digitálními technologiemi a připojením na internet.

Tělovýchovné prostory jsou vybaveny bezpečným povrchem, náradím a náčiním. Na následující období je připravena modernizace pavilonu TV a víceúčelového hřiště.

Obdobně je připravena modernizace učebny F-CH, tak aby vyhovovala potřebám vzdělávání a rozvoji klíčových dovedností žáků.

Zvýšené požadavky na rozvoj kreativních činností vyžadují řešit prostory k realizaci výtvarné výchovy a dalších kroužků zaměřených na rozvoj a podporu dovedností žáků v této oblasti.

Ve spolupráci se zřizovatelem jsou vypracovány projekty na vybudování výtvarného ateliéru, rekonstrukci tělocvičny na 2. stupni. Je zpracovaná studie na rekonstrukci učebny F-CH.

Prostorové umístění

Škola sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu s vyvařovnou. Oba stupně jsou od sebe vzdáleny cca 300 metrů. Administrativní budova v ulici Třebízského 268 slouží celé škole. Sídlí zde vedení školy (ředitelna, kancelář), sborovna pro vyučující 2. stupně, kancelář ekonoma, výchovné poradkyně a kancelář školní jídelny.

Na jednotlivých pracovištích je zázemí pro vyučující a správní zaměstnance.

Na každém stupni ZŠ jsou sklady učebnic, kabinety pro didaktické pomůcky, zázemí informačních a komunikačních technologií, tělocvična (tělocvičný sál) a prostory vyčleněné pro šatny žáků. Na 1. stupni má každý ročník vyčleněn vlastní šatnu s věšáky, na 2. stupni má každý žák vlastní šatní uzamykatelnou skříňku, tělocvična na 2. st. je vybavena oddělenými šatnami a sprchami pro žáky. Na 1. stupni je malá aula, která slouží k vzájemnému setkávání většího počtu žáků. Na 2. stupni je absence podobného prostoru, tento nedostatek je částečně kompenzován využíváním školní jídelny.

Školní jídelna. Stravování žáků probíhá v kvalitním, esteticky odpovídajícím prostředí respektujícím hygienické normy a věkové zvláštnosti žáků. Žáci mají na výběr ze dvou jídel, vydávání i objednávání jídel probíhá za pomoci čipů, program Strava.cz.

Škola má technické zázemí pro školníka (kancelář, dílna, příruční sklad), uklízečky mají k dispozici sklady a společné zázemí včetně úklidových místností. Ve školní jídelně je též zázemí pro kancelář ŠJ a personál.

Pro ošetření úrazu a ke krátkodobému pobytu zraněného, popřípadě k poskytnutí další pomoci při různých zdravotních a jiných problémech se využívá kabinetu výchovného poradce (blízkost hygienického zázemí, ředitelny, telefonu).

Digitální technologie, jiné technické vybavení

Základní škola je vybavena IT technologiemi (dataprojektory, interaktivní tabule, videa, vizualizery, PC, NB) na všech odloučených pracovištích. Na každém stupni školy je pracovna informatiky. V průběhu šk. roku 2022/2023 bude škola vybavena přenosnou IT učebnou. Postupně probíhá obnova a dovybavení zařízení všech odborných pracoven. Vybavení počítači je na dobré úrovni. Vzhledem k velkému množství IT technologií je velmi náročné udržet kvalitu na odpovídající úrovni. Žáci mají svoje školní účty, g-mailové adresy. Využití Google suite.

Na škole je využívána ke komunikaci učitel – zákonný zástupce elektronická žákovská knížka, elektronická třídní kniha, plán akcí. Komunikace s rodiči probíhá prostřednictvím školního informačního systému Bakaláři ve všech ročnících ZŠ. V odůvodněných případech se využívá papírová ŽK.

Hygienické vybavení

Zaměstnanci školy mají dostatečné zázemí pro osobní hygienu. Veškeré relaxační aktivity vyučujících probíhají ve sborovně, v kabinetech, na hřišti v tělocvičně. Množství kabinetů je výrazně omezeno z prostorových důvodů.

Hygienické zázemí pro žáky bylo na všech budovách školy modernizováno nebo je zcela nové.

Odpočinková zóna pro žáky je v období příznivého počasí rozšířena o venkovní posezení a možnost relaxace na zahradě školy či školní družiny.

BOZP¹

Legislativa

Bezpečnost žáků a zaměstnanců je zajištěna v souladu s platnými předpisy. Škola přihlíží k základním fyziologickým potřebám žáků, vytváří podmínky pro zdravý rozvoj a předchází vzniku sociálně patologických jevů. Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví při vzdělávání a souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb, poskytuje žákům informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Se školou spolupracuje technik pro oblast BOZP a PO.

Odborné prohlídky, revize, školení

Škola zabezpečuje zdravé prostředí učeben a ostatních prostor školy podle platných norem a s ohledem na estetické cítění žáků a všech pracovníků školy. Podle příslušných předpisů zabezpečuje odborné prohlídky, servisní prohlídky, revize požadované v oblasti BOZP a PO.

¹ Platný Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, vyhláška MŠMT č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, § 29 561/2004, 262/2006 ZP.

V této oblasti jsou proškoleni všichni pedagogičtí a nepedagogičtí zaměstnanci školy. Pravidelně vždy na začátku roku (dle potřeby v průběhu roku) jsou všichni zaměstnanci proškoleni v oblasti BOZP (dále proškolení pro obsluhu různých zařízení: kotelná ŠJ,...), pravidelně probíhají revize a odborné prohlídky dle příslušných vyhlášek (v součinnosti s bezpečnostním technikem školy). Každé tři roky dochází k proškolení vedoucích zaměstnanců v oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany.

Školní úrazy

V souladu s platnými předpisy je vedena kniha úrazů a vyhotoveny záznamy úrazů a jejich odesílání dotčeným institucím.

Poučení a seznámení se ŠŘ, vnitřními předpisy

Na začátku školního roku jsou všichni žáci přiměřeně svému věku a vnímání seznámeni s vnitřními dokumenty a předpisy zabývajícími se bezpečností: zejména se Školním řádem, vnitřním řádem ŠJ, řádem ŠD. V případě potřeby jsou opětovně poučeni. Problematika BOZP a PO se týká zachování bezpečnosti a ochrany zdraví při vzdělávání, výchově, poskytování školských služeb a všech akcí pořádaných školou nebo akcích, kterých se škola zúčastňuje, zejména při dopravě na ně, v průběhu akce (pokud není předpisy stanoveno jinak), při přesunu do ŠJ, ve všech prostorách školy, při dohledu v době mimo výuky (přestávky), při sportovních akcích (TV, koupání, bruslení, lyžařský kurz), kulturní akce, soutěže, olympiády, výlety, exkurze.

Během školního roku dochází v předmětech, nebo v rámci různých projektů k nácviku chování za mimořádných situací a k prevenci zneužívání návykových a psychotropních látek, k prevenci šikany, xenofobie, k nácviku poskytnutí první pomoci.

O všech opatřeních, pokynech a aktivitách v rámci BOZP a v jiných oblastech jsou informováni zákonní zástupci žáků prostřednictvím informačního systému, třídních schůzek, pravidelných konzultací, prostřednictvím webových stránek.

Formy spolupráce se zákonnými zástupci a jinými sociálními partnery¹

Pro potřeby výchovy a vzdělávání na naší škole využíváme spolupráce s nejrůznějšími subjekty. Mezi dlouhodobé „spolupracovníky“, naší školy patří: rodiče, SRPDŠ, školská rada, zřizovatel Město Uhlířské Janovice, Policie ČR, Hasičský záchranný sbor, Městská knihovna Uhlířské Janovice, KIC UJ, praktičtí lékaři (besedy, přednášky, účast na kurzech LVK), Rychlá záchranná služba a další zdravotnické organizace, zástupci mysliveckého sdružení, římskokatolická církev, Komunitní centrum, ZUŠ, MŠ, ZŠ (praktická), ostatní ZŠ v regionu, ochotnický spolek Uhlíř, Sokol UJ, Junák, O. s. Prostor, EKODOMOV Kutná Hora, PPP Kutná Hora a Kolín, OSPOD Kutná Hora, Kolín, Úřad práce v Kutné Hoře, Domov seniorů v Uhlířských Janovicích. Eduzměna pro Kutnohorsko. MAP Kutnohorsko.

Samozřejmostí je spolupráce s místním a regionálním tiskem. Dále úzce spolupracujeme s obecními úřady, z jejichž působnosti jsou naši žáci. Mnoho projektů mohlo být uskutečněno díky materiální a finanční podpoře našich sponzorů z řad rodičů a podnikatelských subjektů.

Spolupráce s naším **zřizovatelem Městem Uhlířské Janovice** je dlouhodobě na velmi dobré úrovni. Několik vyučujících je členy městského zastupitelstva. Spolupráci bychom mohli rozdělit do čtyř základních oblastí: a) finanční - rozpočet, b) služby - např. zapůjčení techniky při organizaci náročných školních akcí typu Školní akademie, Vánoční koncert, Den dětí, c) podpora projektů školy, d) společné akce: Janovické slavnosti, oslavy významných výročí, slavnostní zahajování školního roku, vyřazování absolventů ZŠ.

Pro žáky devátých ročníků se koná slavnostní předávání vysvědčení na MÚ Uhlířské Janovice. Pro žáky 1. ročníku připravujeme společně s městskou knihovnou a zřizovatelem slavnostní pasování na čtenáře.

Spolupráce s rodiči. Rodičům jsou dostupné informace o výsledcích vzdělávání a výchovy, o poskytování školských služeb prostřednictvím školního informačního systému Bakaláři. Informace předáváme na pravidelných konzultačních dnech, třídních schůzkách a na individuálních konzultacích. Obecné informace jsou vyvěšeny na webových stránkách školy.

Pro rodiče, starosty okolních obcí a veřejnost pořádá škola Den otevřených dveří. Škola se prezentuje prostřednictvím místního tisku, webových stránek školy. Každoročně přicházejí na prohlídku prvních tříd i děti z okolních mateřských škol. Pro rodiče i veřejnost škola pořádá různé výstavy (vánoční, velikonoční, výstava výtvarných prací), vystoupení dětí v různých oborech (divadelní kroužek, vystoupení školní družiny, taneční kroužek), koncerty pěveckého sboru. Tradiční akcí pro rodiče je školní akademie.

Spolupráce **se SRPDŠ a Školskou radou** se udržuje na velmi kvalitní úrovni. Každá třída si volí důvěrníka. Členové pomáhají při školních akcích (koncerty školy, školní akademie,...), SRPDŠ pomáhá financovat některé školní aktivity. Školská rada se podílí na činnosti školy v rámci vymezené působnosti. Každoročně škola pořádá společné setkání zástupců školy, Školské rady, SRPDŠ a zřizovatele.

¹ Podrobnější aktuální informace ve výroční zprávě školy za daný školní rok.

Besedy s Policií České republiky a s Hasiči pomáhají žákům získat přehled o chování v mimořádných situacích, o správném chování nejen v dopravě. Dopravní výchova patří k prioritám v oblasti předcházení úrazů u dětí. Besedy pro 2. stupeň jsou zaměřeny na prevenci.

Posilujeme spolupráci se ZŠ praktická v našem městě a s MŠ. Vzájemnou činností se snažíme přiblížit činnost žáků a pomáhat tak překonávat bariéry a mýty, které jsou v naší společnosti a které ztěžují vzájemnou spolupráci.

Škola úzce spolupracuje s Pedagogicko psychologickou poradnou v Kutné Hoře. PPP zajišťuje potřebná vyšetření žáků. Standardně spolupracujeme s OSPOD, SVP, apod.

Rozvoj školy, vlastní hodnocení školy – samostatné části

Rozsah hodnocení se zabývá následujícími oblastmi:

- jak škola dosahuje cílů stanovených v RVP ZV a v ŠVP
- v jakých oblastech škola dosahuje dobrých výsledků
- v jakých oblastech je třeba úroveň vzdělávání a podmínek vzdělávání zlepšit
- personální obsazení školy
- materiální podmínky
- návrh opatření ke zlepšení zjištěného stavu
- jak byla účinná dřívější opatření navržená ke zlepšení zjištěného stavu

Oblasti rozvoje školy zahrnují

Podmínky ke vzdělávání

Průběh vzdělávání a výsledky vzdělávání

Řízení školy, další vzdělávání pracovníků školy (DVPP)

Kvalita personální práce

Podpora školy - zdroje

Ke každé oblasti byly vymezeny cíle, kritéria hodnocení, indikátory, nástroje, časové vymezení a odpovědné osoby.

Školní družina¹

Žáci mohou ve ŠD pracovat v zájmových kroužcích. Nabídka je uzpůsobena aktuálním potřebám žáků a možnostem školy.

Od 1. 09. 2007 se činnost školní družiny realizuje podle ŠVP pro zájmové vzdělávání. Do přílohy tohoto dokumentu je zařazen školní vzdělávací program pro školní družinu, ve kterém jsou zohledněna specifika této zájmové činnosti.

K činnosti do ŠD zákonní zástupci přihlašují svoje děti vždy podle termínů pro zápis do ŠD. ŠD je určena pro žáky 1. stupně. O přijetí žáka rozhoduje ředitel základní školy na základě žádosti s přílohou (příhlášky, zápisový lístek, rozsah docházky, způsob odchodu) a v souladu s kritérii pro přijímání do školní družiny.

Kritéria pro přijímání do školní družiny

Základním pravidlem pro přijetí do ŠD je zařazení žáka do ročníku ZŠ od nejnižšího po nejvyšší ročník. Nejnižší ročníky mají přednost. V případě vyššího zájmu než je kapacita ŠD se využijí vedlejší kritéria. Při zápise jsou zákonní zástupci informováni o konkrétních pravidlech přijímání žáků do ŠD pro daný rok. Kritéria jsou vyvěšena na webu školy, rodiče jsou s nimi seznámeni školním informačním systémem, na třídních schůzkách. Obdobně jsou rodiče seznámeni s termíny zápisu do ŠD.

Charakteristika žáků, cizinci na škole, profil absolventa

Dlouhodobě se na naší škole vzdělává více než 600 žáků. Více než polovina žáků jsou žáci dojíždějící. Na škole pracují asistenti pedagoga.

Vzdělávání cizinců na naší škole

Na naší škole se v průměru vzdělává 10 cizinců. V souvislosti s válkou na Ukrajině se počet cizinců ve škole zvýšil. Škola zajišťuje péči v souladu s právními předpisy a potřebami žáků. Žákům, jejichž mateřským jazykem není čeština, poskytujeme podporu cílenou ke zvládnutí vyučovacího jazyka tak, aby jejich účast na vzdělávání ve všech předmětech mohla být co nejefektivnější. Při vzdělávání žáků – cizinců se řídíme metodikou práce s žáky - cizinci na základních školách (MSMT), vyhláškou č. 48/2005 Sb.

Úspěšnost našich žáků při přijímání na střední školu

Úspěšnost v přijímacím řízení na střední školy je 100 %.

¹ Podrobněji v příloze: ŠVP– školní družina.

Absolvent naší školy je žák:

- všestranně gramotný v oblastech matematické a přírodovědné gramotnosti, čtenářské gramotnosti, ICT gramotnosti, v oblasti občanských a sociálních dovedností, pracovních dovedností
- vybavený kompetencemi, znalostmi a dovednostmi pro zvolený typ studia
- aktivně reagující na požadavky studia, které odráží trh práce
- komunikativní, schopný vyjádřit svůj názor, požadavky, podpořit je jasnými argumenty
- schopný naslouchat jinému názoru, akceptovat tento názor, přijímat argumenty, hledat kompromis
- schopný začlenit se do práce týmu, přispět k rozvoji
- aktivní, chrání si svoje duševní a fyzické zdraví
- ohleduplný a tolerantní k jiným lidem a jejich potřebám, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, které neohrožují celospolečensky uznávané kulturní a národní hodnoty
- chrání životní prostředí a kulturní bohatství

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy – vzdělávací priority

Po provedené analýze podmínek školy, možností a potřeb žáků a požadavků rodičů bylo zaměření školy vyjádřeno v podobě vzdělávacích priorit.

- Bezpečná a kvalitní škola pro všechny (žáky, učitele, rodiče).
- Otevřenost školy všem dětem, rodičům, veřejnosti – posílení vzájemné komunikace a důvěry.
- Konkurenceschopné kvalitní všeobecné základní vzdělání zaměřené na aktivní dovednosti žáků, které budou dobře uplatnitelné v praktickém životě. Zvýšená podpora rozvoji základních gramotností a digitálních kompetencí.
- Podpora rozvoji komunikativních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích. Obrana proti negativním společenským jevům (šikana, drogy, násilí, ...). Seznámení žáků s riziky internetu, bezpečné chování v tomto prostředí.
- Rozvoj žáků s intelektuálním nadáním i žáků s jiným druhem nadání jako je hudební, pohybové, manuální, výtvarné. Rozvoj polytechnického vzdělávání.
- Dodržovat a využívat: V ŠVP jsou zohledněna vzdělávací specifika žáků s PO, korespondující s jejich reálnými schopnostmi, možnostmi, potřebami a zájmy. Jsou zajištěny vhodné podmínky pro vzdělávání těchto žáků. Další možnosti poskytují volitelné předměty, předměty nepovinné a předměty, které poskytují individuální péči na základě doporučení PPP.
- Podpora motivace žáků k rozvíjení pohybových dovedností v různých aktivitách.
- Posílení vědomí žáků o vlastní zodpovědnosti za svůj život, vzdělání, za duševní a fyzické zdraví, za prostředí, ve kterém žijeme, budování smyslu pro plnění povinností vůči sobě i ostatním, posilování schopnosti hájit svoje práva.
- Navázání na dobré tradice naší školy, rozvíjení silných stránek školy, práce na slabých stránkách školy.

Organizace přijímacího řízení do 1. ročníku základní školy a přípravného ročníku ZŠ

Žáci jsou přijímáni v souladu s platnými právními předpisy do naplnění kapacity školy, v termínech stanovených zákonem. Postup dle metodického doporučení MŠMT. Pro přijímání žáků do přípravné třídy a do 1. ročníku jsou stanovena kritéria. Od školního roku 2021/2022 škola zřídila přípravnou třídu.

Výchovné a vzdělávací strategie jsou společné postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků.

Koncept domácí přípravy

Od školního roku 2015/2016 je zaveden Koncepte domácí přípravy.¹ Koncept domácí přípravy je projednán s rodiči na třídních schůzkách. Domácí příprava je mimoškolní aktivita, těsně spojená se školním vzděláváním, buduje odpovědnost žáka za plnění povinností. Za domácí přípravu (domácí úkoly) lze považovat veškeré aktivity žáků, které jsou vyžadovány školou, cíleně směřují k podpoře školní výuky a které žák vykonává mimo školu, zejména doma, v rodině.

Podle NOZ má rodina rozhodující vliv na výchovu i vzdělání dítěte. Ze strany rodičů probíhá kontrola přípravy dětí do školy, rodiče dětem poskytují pomoc. Rodiče svým podpisem stvrzují, že písemný domácí úkol byl vypracován doma a nesou spoluzodpovědnost za estetičnost vypracování. Rodiče nenesou odpovědnost za věcnou správnost úkolu.

Při plnění domácího úkolu si žák zopakuje a procvičí látku, která byla probírána ve škole, žák si ověří, zda učivo pochopil a zda je dokáže samostatně aplikovat. Při domácí přípravě má žák na zpracování více času, může využít různých pomůcek a zdrojů a dbá na úpravu zpracování. Domácí úkoly mohou být v rámci třídy rozdílné. Nadání žáci mohou dostávat kvalitativně a kvantitativně náročnější úkoly, žáci se SVP mohou mít redukováný rozsah a náročnost podle PO. Někteří žáci se vzdělávají podle individuálního vzdělávacího plánu, ev. podle PLPP, které jsou v souladu s požadavky PPP, rodiče a žáci se řídí i při domácí přípravě stanovenými postupy.

Základní teze konceptu:

a) příprava pomůcek: probíhá doma dle rozvrhu a instrukcí vyučujících jednotlivých předmětů (zodpovědnost žáka za přípravu)

b) ústní projev: opakování látky z předchozích hodin, práce s mapou, s pracovními listy, přehledy učiva, příprava na písemnou práci, opakování pravidel a vzorců, slovní zásoba do cizích jazyků, příprava na ústní zkoušení, výklad, referát apod., práce s PC na internetových stránkách, beseda, diskuse na dané téma, čtení na 1. stupni denní čtení, v 1. a v 2. ročníku vždy hlasitě pod dohledem rodičů, doporučená četba od 3. do 9. ročníku.

¹ Koncept domácí přípravy je uveden v příloze ŠVP.

c) písemné úkoly: pravidelné – týkají se přípravy do všech předmětů, zejména však do matematiky, českého jazyka, cizího jazyka, nepravidelné – domácí projekt, výtah, výpisek, referát, projekt, dokončení školní práce, kterou žák nedokončil ve škole. Domácí práce, která slouží žákovi jako pomoc při následném ověřování znalostí ve škole. Příprava na projektové vyučování dle zadání učitelů jednotlivých tříd. V 1. – 3. ročníku psaní do písanky nebo sešitu dle zadání učitele. Dopsání školního sešitu.

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základů všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Ve výuce volí učitel zodpovědně takovou vyučovací metodu, která vede k dosažení cílů základního vzdělávání a k utváření klíčových kompetencí. Zároveň odpovídá vlastnímu stylu práce a stupni pedagogických zkušeností. Použité metody jsou pro žáky zajímavé a motivující s důrazem na propojování výuky s praktickými zkušenostmi.

Cíle vzdělávání jsou propojeny s klíčovými kompetencemi. Společné postupy uplatňované všemi pedagogy v jednotlivých činnostech jsou rozpracovány pro všechny klíčové kompetence. V osnovách jednotlivých předmětů jsou klíčové kompetence rozpracovány ve vztahu k danému předmětu, vyučující předmětů seznamují žáky se základními identifikátory pro hodnocení osvojení si KK. Zde uvádíme klíčové kompetence a jejich identifikátory na úrovni školy jako celku.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků.

Kompetence k učení

Cíl: vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení. Učitel:

- motivuje k učení, cíleně vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení, z úspěchu. Učitel posiluje pozitivní vztah k učení, trpělivost. Povzbuzuje.
- individuálním přístupem k žákům maximalizuje jejich šanci prožít úspěch.
- vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení. Při hodnocení používá prvky pozitivní motivace, cvičí dovednosti autokorekce chyb, práci s chybou.
- postupně vede žáky k využívání vlastních vědomostí, k pomoci spolužákům, k samostatnosti.
- vede žáky k vyhledávání, třídění, zpracovávání, využití a následné prezentaci informací z literatury a ostatních informačních zdrojů. K práci s encyklopediemi, s jazykovými a jinými příručkami využitelnými ve školní praxi.
- vytváří systém výuky, ve kterém se snaží smysluplně prolínat učivo jednotlivých předmětů tak, aby základní vědomosti získané v jedné oblasti pomohly k nabytí vědomostí v jiné oblasti.
- žákům umožňuje tvorbu vlastních učebních materiálů, pracovních listů, realizaci vlastních nápadů.
- klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, na prezentaci výsledků pozorování, experimentů a vyvozování závěrů.
- učí žáky propojovat poznatky, vybírat podstatné informace a aktivně získané poznatky využívat ve školní i mimoškolní činnosti,

Identifikátory. Žák:

- organizuje vlastní učení, včetně samostatného výběru vhodných metod, uvědomuje si důležitost celoživotního vzdělávání, rozvíjí svoje schopnosti v souladu se svými reálnými možnostmi,
- samostatně získává informace a poznatky z různých zdrojů, třídí je, posuzuje jejich věrohodnost a vhodně je interpretuje.
- objektivně hodnotí svoje schopnosti k učení, výsledky učení, se stejným přístupem přistupuje k hodnocení spolužáků při vzájemné činnosti, např. při prezentaci projektů,...

Kompetence k řešení problémů

Cíl: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Učitel:

- vytváří praktické problémové úlohy a situací. Vede žáky tyto problémy prakticky vymezit, analyzovat, dokázat na problém upozornit, v rámci svých možností se podílet na řešení problému. Posiluje schopnost pozitivního přístupu k řešení problému, omezit strach z problému.
- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení a poskytuje pomoc při řešení problému.
- na v projektových dnech a v projektech v rámci jednotlivých předmětů používá metody vedoucí k logickým řešením problémových situací, zapojuje žáky do organizování činností, k zapojení do soutěží, k prezentování vlastních nápadů a výsledků své činnosti.

- starší žáky vede k připravování různých aktivit pro mladší spolužáky (divadlo, soutěže, výstavy, akce ŠD, Dětský den, práce s interaktivní tabulí).
- připravuje podmínky činnosti, při které se žáci s podílí na shromažďování, hodnocení a zpracování materiálů (práce na vydávání školního časopisu, třídní aktivity s výstupem, atd.).
- vede žáky k adekvátnímu řešení konfliktů. K převzetí odpovědnosti za jednotlivé kroky a využití všech možností pro řešení, k využití týmové práce při řešení problémů.
- Učí žáky rozpoznat souvislosti, posiluje schopnost distancovat se od negativních jevů, pozorovat, rozlišovat a argumentovat na základě získaných poznatků pozorováním, posloucháním nebo studiem problematiky.
- učíme žáky přijmout odpovědnost a odhadnout důsledky svého jednání, předcházet problémům a konfliktům.
- při řešení problémů učí žáky používat různé metody, např. SWOT analýzu, metodu brainstormingu atd.

Identifikátory. Žák:

- samostatně nebo s malou pomocí rozpozná problém, vnímá nesrovnalosti, navrhne možný způsob řešení.
- pro řešení problému vyhledá vhodné informace, uplatňuje příslušné myšlenkové operace (srovnání, analýza, třídění).
- formuluje návrh řešení problému, prezentuje ho, neodmítá jiné možnosti řešení, respektuje odlišný názor.

Kompetence komunikativní

Cíl: vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Učitel:

- zaměřuje se na rozvíjení komunikativních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a sociálních vztazích.
- klade důraz na kulturní úroveň vzájemné komunikace, na jazykovou vytříbenost mluvených i psaných projevů, na společenské vystupování. Při komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu vede žáky k dodržování všech pravidel slušného chování.
- učí žáky vhodnou formou obhajovat svůj vlastní názor, argumentovat. Vytváří a posiluje dovednost naslouchat projevu druhého člověka a vhodně na něj reagovat.
- Podporujeme přátelské vztahy mezi třídami a v jednotlivých třídách.
- seznamuje žáky s možnostmi publikování svých děl. Seznamuje s pravidly a postupy při prezentaci názorů, myšlenek, výrobků, děl.
- připravuje žáky na zvládnutí konverzace na základní úrovni v cizím jazyce, na zvládnutí konverzace s cizími lidmi v obtížných a život ohrožujících situacích.
- podporujeme přínosnou kritiku a sebekritiku, hodnocení, sebehodnocení.
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech jednotlivých odborných učeben, sportovních prostor, pravidel stanovených v řádu pro akce pořádané mimo školu, umožňuje žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- vede žáky k naslouchání druhým (nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace).
- vede žáky k asertivnímu chování a nonverbální komunikaci.

Identifikátory. Žák:

- aktivně využívá dostupných prostředků komunikace a tyto prostředky dostatečně ovládá, dokáže zvolit vhodný způsob komunikace pro příslušnou situaci.
- přijímá různé druhy sdělení (ústní, písemné), rozumí jim a umí sdělení správně interpretovat.
- výstižně formuluje svoje myšlenky, je schopný aktivně vystupovat v kolektivu třídy.

Kompetence sociální a personální

Cíl: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

Učitel:

- při vyučování využívá co nejvíce moderních forem a metod, podporuje práci v týmu, začlenění do práce týmu, volí formy práce, kdy se žáci vzájemně doplňují a umožňují vzájemnou inspiraci a učení s dosahováním osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role, učí je vnímat vzájemnou odlišnost jako podmínku efektivní spolupráce.
- Vede žáky ke kritickému hodnocení práce týmu, svojí práce v týmu i práce ostatních členů v týmu z hlediska významu.
- podporuje individuální přístup k nadaným žákům a začlenění žáků se SVP do třídního kolektivu.
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu, vulgární chování, násilí.
- posilujeme sebedůvěru žáků ve vlastní vědomosti, schopnosti a dovednosti a jeho samostatný rozvoj.
- Vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co negativně narušuje vztahy mezi žáky, vztahy v třídním kolektivu.

Identifikátory. Žák:

- objektivně posuzuje svoje schopnosti a možnosti, má stanoveny svoje osobní priority.

- aktivně pracuje v týmu, přispívá k efektivitě týmů, respektuje odlišné názory.
- přístupem k sobě a k druhým se dokáže vymezit proti projevům rasismu, xenofobie, nacionalismu, vulgárnímu chování a násilí.
- ve svém přístupu k ostatním je tolerantní a ohleduplný, respektuje pozitivní odlišné kulturní a duchovní hodnoty.

Kompetence občanské

Cíl: vychovávat žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, vychovávat žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, vychovávat žáky jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých obtížných situacích. Učitel:

- netoleruje sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita, atd.), učí vhodné obraně proti nim.
- netoleruje hrubé, agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy, rodičů navzájem vůči sobě.
- důsledně dbá na dodržování pravidel chování ve škole stanovených ve vnitřních normách školy.
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým.
- podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s městem, policií,...
- v rámci jednotlivých předmětů, v třídnických hodinách, na mimoškolních akcích upevňuje žádoucí pozitivní formy chování žáků.
- seznamuje žáky s jejich základními právy a povinnostmi, včetně vhodné reakce na fyzické, psychické nebo jiné násilí, s kterým se setkali.
- předkládá žákům důležitá telefonní čísla (PČR, PO, PP, další krizové linky, ...).
- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic.
- žáky aktivně zapojuje do kulturního dění účastí na kulturních akcích, sportovních akcích, jejich organizaci a účasti v soutěžích.
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační, ...) jako protipól nežádoucích jevů.
- problémy řeší věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti.
- v rámci výuky připravuje pro žáky role v různých životních situacích tak, aby je mohli prožít a řešit.
- Připravuje situace, při kterých mohou žáci řešit problémy související s ochranou životního prostředí.

Identifikátory. Žák:

- přijímá odpovědnost za svoje zdraví, vzdělání, za prostředí, ve kterém žije.
- respektuje zákony, pravidla v dané skupině, plní svoje občanské povinnosti, je si vědom svých práv a povinností.
- žák se chová tak, že neohrožuje sebe, ani jiné, ani životní prostředí, vytvořené hodnoty. Dokáže se zapojovat do občanského života (třídy, školy, společnosti).

Kompetence pracovní

Cíl: vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit si své zdraví, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání. Učitel:

- kvalitně odvedenou práci vždy pochválí, rozvíjí u žáka smysl pro povinnost, např. vyžadováním přípravy na výuku.
- v termínu kontroluje zadané práce žáků, tyto práce v termínu vyžaduje (osobní příklad).
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Mění pracovní podmínky, žáka vede k adaptaci na změněné pracovní podmínky.
- důsledně vede žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků.
- různými formami (exkurze, filmová a divadelní představení, výstavy, přednášky, ... seznamuje žáky s různými profesemi. Cíleně ujasňuje představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného studia.
- cíleně posiluje (motivuje) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
- vede žáky k sebehodnocení výsledků své práce, k objektivnímu hodnocení výsledků práce ostatních.
- seznamuje žáky se základy bezpečnosti a ochrany zdraví.
- vedeme žáky k prezentaci jejich nápadů, k vystižení prvků, které by mohly být zajímavé a přínosné pro ostatní. Vede k hledání nových řešení, nových způsobů, možností, námětů školních činností.
- Žák zná možnosti uskutečnění podnikatelského záměru, uvědomuje si možná rizika podnikání.

Identifikátory. Žák:

- se seznamuje s trhem práce a objektivně posuzuje svoje potřeby a možnosti ve vztahu ke studiu a k výkonu budoucího zaměstnání.
- rozliší a používá při práci vhodné materiály, nástroje i technologie, účinně chrání svoje zdraví.
- zná možnosti uskutečnění podnikatelského záměru, uvědomuje si možná rizika podnikání.

Kompetence digitální

Cíl: pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života. Učitel:

- vede žáky k práci s digitálními technologiemi, pomáhá jim s orientací v digitálním prostředí a ke kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií.
- seznamuje je s riziky práce v digitálním prostředí, učí je pracovat s nástroji pro bezpečnou práci v tomto prostředí.
- rozvíjí informatické myšlení a porozumění základním principům digitálních technologií.
- poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i k hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači.

Identifikátory. Žák:

- smysluplně využívá digitální technologie ke školní práci, k získávání a ověřování poznatků, k procvičování dovedností.
- běžně ovládá digitální zařízení, aplikace a služby a využívá je při učení i v běžném životě. Umí se samostatně rozhodnout, kterou technologii využije pro kterou činnost.
- je schopen samostatně vyhledávat, získávat, posuzovat, spravovat a sdílet různá data, informace a další digitální obsah. Také dokáže zvolit samostatně postup, způsob a prostředky odpovídající konkrétní situaci a účelu.
- umí sám vytvořit a upravit digitální obsah, umí se za pomoci digitálních prostředků vyjádřit a samostatně se rozhoduje a kombinuje různé formáty k těmto účelům.
- pravidelně využívá digitální technologie pro usnadnění a zautomatizování práce a běžných činnosti stejně tak jako pro zjednodušení a zefektivnění pracovních postupů.
- chápe význam digitálních technologií v měřítku lidské společnosti a dokáže se s novými technologiemi seznamovat, zároveň je schopen zhodnotit přínosy a vyhodnotit rizika využívání digitálních technologií.
- je seznámen s bezpečností uchovávání dat i zařízení, je tak schopen předcházet situacím, které by mohly ohrozit bezpečnost nebo vedly ke zneužití dat.
- dokáže se vyhnout situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví jeho i ostatních a jedná eticky při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se SVP¹ a žáků mimořádně nadaných

Pravidla vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami upravuje vyhláška 27/2016 ze dne 21. ledna 2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním jsou v naší škole vzdělávání formou integrace do běžné třídy. Škola není bezbariérová, nemůže vzhledem ke svému vybavení přijmout tělesně postižené žáky s výrazně omezenou možností pohybu.

Podpůrná opatření

Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Podpůrná opatření se poskytují samostatně nebo v kombinacích různých druhů a stupňů v souladu se zjištěnými speciálními vzdělávacími potřebami žáka.

PO prvního stupně realizuje škola bez doporučení ŠPZ, jedná se o úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání.

PO druhého až pátého stupně jsou realizována na základě doporučení ŠPZ.

Žák se SVP má právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Členění konkrétních podpůrných opatření do stupňů, pravidla jejich použití a normovaná finanční náročnost podpůrných opatření druhého až pátého stupně je součástí vyhlášky 27/2016, příloha č. 1.

Podpůrná opatření spočívají v:

- poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o dva roky,
- úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání,
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
- úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- využití asistenta pedagoga,
- využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti, žákovi nebo studentovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů,
- poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

- zapojení žáků se SVP do vzdělávání a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a předpoklady,
- vzdělávání všech žáků dané školy se realizuje podle ŠVP vytvořeného podle RVP ZV,
- ŠVP je podkladem pro tvorbu plánu pedagogické podpory (PLPP) i individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

System péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními na škole

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit:

- všechna stanovená podpůrná opatření,
- vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá potřebám žáka,
- využívání prostředků AAK (augmentativní a alternativní komunikace), pokud to SVP vyžadují,
- pracovat s odlišnou délkou vyučovací hodiny a možnost spojování hodin,
- prodloužení základního vzdělávání žáků uvedených v § 16 odst. 9 školského zákona, pokud to SVP vyžadují
- formativní hodnocení jako doplnění hodnocení klasifikací,
- spolupráci v týmu.

Očekávané výstupy

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup

¹ Vyhláška MŠMT č. 27/2016 Sb.,

tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (PLPP)

Plán pedagogické podpory

Plán pedagogické podpory (dále PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu či více předmětů za metodické podpory výchovného poradce a speciálního pedagoga. PLPP má ústní (v odůvodněných případech – méně závažné a přechodné obtíže) nebo písemnou podobu a obsahuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, vhodná podpůrná opatření prvního stupně, cíle podpory, způsob vyhodnocování naplňování plánu, podpisy osob, které byly s plánem seznámeny. S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu.

PLPP je průběžně aktualizován v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka a vyhodnocován, nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud cíle nejsou naplněny, škola doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Dále dle platné legislativy.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. IVP na základě doporučení školského poradenského pracoviště a žádosti zákonného zástupce žáka zpracovává škola (vychází ze školního vzdělávacího programu) a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Zpracovává se ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem, zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitel školy.

Obsah IVP je definován v § 3 vyhlášky 27/2016. IVP vypracovává škola nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. Během roku je IVP doplňován, upravován podle potřeb žáka. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka podle § 16 odst. 1 vyhlášky 27/2016.

Po obdržení platného doporučení školského poradenského pracoviště IVP vypracovávají učitelé předmětů, ve kterých se žák bude vzdělávat podle IVP, dále třídní učitelé za metodické podpory výchovného poradce. IVP se vypracovává na jeden školní rok, je vyhodnocován, na schůzku jsou pozváni zákonní zástupci žáka a žák. Během školního roku je možné IVP upravovat dle aktuálních potřeb žáka. Dále dle platné legislativy.

Pedagogická a speciálně pedagogická intervence jako součást IVP

Pedagogická intervence slouží k posílení výuky žáků v těch oborech, kde žák selhává, může být použita na podporu přípravy žáků na školu, lze jí využít pro práci s klimatem tříd, sociálními vztahy ve třídách, pro posílení prevence rizikového chování ve školách.

- do IVP žáků může být na doporučení ŠPZ zařazována pedagogická a speciálně pedagogická intervence,
- speciálně pedagogická intervence představuje zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními zaměřené na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, zrakové stimulace apod. z disponibilní časové dotace,
- pedagogická intervence představuje vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v předmětech, v nichž je třeba zlepšit výsledky učení (případně kompenzovat domácí přípravu na výuku).

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, ...)

Dle potřeby

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje naše škola především s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Kutné Hoře a v Kolíně, se Speciálně pedagogickým centrem pro zrakově postižené při Škole Jaroslava Ježka v Praze 1. Dle potřeb a aktuální situace jsou zapojeny další subjekty.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Neúplné školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno ředitelem školy, dvěma zástupci ředitele školy, dvěma výchovnými poradci, dále dvěma školními metodiky prevence, asistenty pedagoga. Výchovný poradce pro 2. stupeň je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jakými jsou například: dělení a spojování hodin, prodloužení základního vzdělávání na 10 let, odlišná délka vyučovacích hodin

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky, které vycházejí z obecných didaktických zásad, reflektují možnosti a potřeby žáka:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, podpora preferovaných učebních stylů,
- respektování míry nadání žáka a jeho specifík,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi, rozvoj vnímání, zapamatování a reprodukci poznatků, aktivizují a motivují žáka,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- a další speciálně pedagogické metody a přístupy dle doporučení ŠPZ.

b) v oblasti organizace výuky:

- individualizace, diferenciací výuky,
- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky, kooperativní výuky, projektové výuky, blokové výuky

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče:

- logopedická intervence pro žáky s poruchami řeči,
- práce na PC (psaní všemi deseti) pro žáky s poruchami zraku,
- reedukace specifických poruch učení a chování,
- reedukace LMP.

Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme konkrétním vzdělávacím možnostem a předpokladům žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP. Konkretizace provedena v osnovách jednotlivých předmětů speciálně pedagogické péče.

Hodnocení a klasifikace žáků s PO

Při hodnocení je nezbytné pracovat s individuální hodnotící formou, založenou na kritériích, které využívají různých forem hodnocení v závislosti na charakteru žákových potřeb, s důrazem na podporu motivace žáka k práci, zároveň však v sobě zahrnují i skutečné porovnání s celkem. Hodnocení směřuje k poskytnutí okamžité zpětné vazby o osvojených vědomostech, dovednostech, ve vztahu ke klíčovým kompetencím ŠVP. Obsahuje vyhodnocení efektivity nejčastěji volených učebních strategií v kontextu možností a preferencí žáka.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními na naší škole je vyjádřeno klasifikačním stupněm. Slovní hodnocení využíváme při hodnocení IVP dvakrát ročně – v pololetí a na konci školního roku. Dále využíváme formativního (průběžného hodnocení), hodnocení nejen znalostí, ale i úrovně spolupráce, zájmu. Využíváme modifikace ověřování znalostí – možnost odložení, krácení hodnoceného, preference určitého typu ověřování znalostí, možností ověření a dalších modifikací dle doporučení ŠPZ.

Při hodnocení obecně:

- respektujeme doporučení a závěry školského poradenského zařízení,
- zdůrazňujeme motivační složku hodnocení,
- hodnotíme jevy, které žák zvládl,
- žákovi poskytujeme informace o typu chyby a o možnostech její korekce, informace o správnosti,
- při hodnocení využíváme různých forem hodnocení (bodové, hodnocení s uvedením chyb ad.),
- kritéria hodnocení jsou platná pro školu, třídu, ale umožní postřehnout specifika žáka (typy odpovědi, práce s postupy, strukturace odpovědi žáka apod. Do hodnocení vždy zahrneme schopnost žáka plnit zadání.
- žákům ve třídě vhodným způsobem sdělujeme podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka se SVP.

Konkrétní způsoby a specifika hodnocení v jednotlivých předmětech u žáka pracujícího podle individuálního vzdělávacího plánu jsou uvedena v IVP.

3.4 Vzdělávání a hodnocení žáků cizinců

Žáci-cizinci bez znalosti češtiny jako vyučovacího jazyka se vzdělávají se podle § 20 školského zákona, mají přístup ke vzdělávání a školským službám za stejných podmínek jako občané České republiky, je jim poskytována bezplatná příprava k začlenění do vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků.

Žáci-cizinci bez znalosti češtiny jako vyučovacího jazyka, kteří potřebují další podpůrná opatření se vzdělávají podle § 16 školského zákona, kromě neznalosti vyučovacího jazyka, mají speciální vzdělávací potřebu, která vyplývá z jejich zdravotního stavu, z příslušnosti k jinému kulturnímu prostředí nebo jiných životních podmínek, z nadání nebo mimořádného nadání, mohou jim být poskytována podpůrná opatření na základě doporučení školského poradenského zařízení, které vychází z charakteru obtíží dítěte nebo žáka, které mají dopad na jeho vzdělávání podle školského zákona a vyhlášky č. 27/2016 Sb., do výuky se zařazují také děti a žáci, kteří mají českou státní příslušnost, ale jejich komunikačním jazykem není čeština. Může jít kupř. o děti cizinců, které se narodily a pobývají na území České republiky a jsou vychovávané rodiči v jazyce země původu.

Úroveň znalosti českého jazyka se u žáků – cizinců považuje za závažnou souvislost (vyhláška 48/2005), která ovlivňuje jejich výkon. Při hodnocení těchto žáků v jakémkoliv předmětu přihlížíme k úrovni jejich jazyka. I pro žáka cizince platí, že nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Závažné nedostatky v osvojených vědomostech jsou tedy považovány za objektivní příčinu, pro kterou nemusí být žák klasifikován pouze v průběhu prvního pololetí docházky ve škole v České republice. Východisko nabízí vypracování Plánu pedagogické podpory, na jehož základě je žák do výuky postupně integrován a ve kterém je i přesně stanoveno, jak a za co je žák hodnocen. PLPP určuje vzdělávací cíle a cestu k jejich naplnění, a uvádí kompetence, které by měl žák v daném předmětu za určité časové období zhruba zvládnout a na jejichž základě je následně hodnocen. Právě s přihlédnutím k jazykovým možnostem, na něž vyhláška upozorňuje.

Při klasifikaci cizince je nutné především zvážit referenční rámec, na jehož principu je žák hodnocen, protože ten do určité míry ovlivňuje naše chápání klasifikace jako srovnání s ostatními, což u cizince aplikovat nelze. Pro žáka cizince zpočátku používáme doprovodné slovní hodnocení v kombinaci se známkou, které lépe postihne individuální úspěchy a pokroky žáka.

Slovní hodnocení naopak může vyzdvihnout úspěchy při plnění individuálního plánu, aniž bychom cizince hodnotili klasickou, s ostatními srovnatelnou známkou. Hodnotíme podle předem stanovené sady kritérií z individuálního plánu a žák i ostatní spolužáci o tom vědí, což eliminuje možné potíže.

V souvislosti s uprchlickou krizí (válka na Ukrajině) a vydaným dokumentem Lex Ukrajina se při vzdělávání a hodnocení žáků se statutem uprchlíka postupuje v souladu s tímto dokumentem.

Hodnocení na základě referenčního rámce

Podstatné je uvědomit si, že žák je vždy hodnocen ve vztahu k určitému měřítku, nazývanému také referenční rámec.

Při hodnocení se obecně vychází ze tří následujících referenčních rámců. Ve škole postupujeme podle individuální vztahové normy.

Sociální vztahová norma - nedoporučeno

Výsledky jsou interpretovány ve vztahu k ostatním členům skupiny. To znamená, že známky dostávají podle kvality a výkonu ostatních (nejlepší mají jedničku, nejhorší pětku). Sociální vztahová norma je ale založena na chybném předpokladu, že totiž „ve všem ostatním kromě hodnoceného výkonu jsou žáci stejní. Nebere v úvahu jejich různé individuální předpoklady pro daný výkon, jejich píli nebo talent, kulturní a sociální zázemí. Tento referenční rámec je u cizinců nepoužitelný právě z důvodu neplatnosti předpokladu, že žáci mají všichni stejné podmínky k výkonu. Kulturní odlišnost a především jazyková bariéra ovlivňuje žákův výkon zásadní měrou, proto jej s ostatními srovnávat nelze.

Předem stanovená kritéria

Na rozdíl od sociální normy jsou kritéria stanovena a známa předem, hodnocení je nezávislé na výsledku druhých. Učitel si předem vytvoří bodovou stupnici a žáci dostávají známky podle svého výkonu. Zde je sice dodržena zásada objektivity, ale i přesto je nutné si uvědomit, že stejně jako u sociální vztahové normy nemají všichni hodnocení stejné výchozí podmínky, což pro cizince znamená, že jejich jazyková bariéra bude opět handicapem na cestě k lepším výsledkům.

Individuální vztahová norma - doporučeno

Žákův výkon je porovnáván s jeho předchozím výkonem a hledá se zlepšení v rámci přijatých vzdělávacích cílů.

Tento způsob hodnocení nejvíce podporuje učení a je v podstatě jediným možným způsobem pro hodnocení cizinců, kteří mají špatnou nebo žádnou znalost češtiny. Hodnocení probíhá podle sady kritérií, která učitel předem specifikuje

v rámci IVP a která jsou jakýmsi popisem očekávaného výkonu. V této sadě kritérií učitel společně se žákem průběžně hodnotí zlepšení.

Pokud děti a žáci s OMJ vyrůstají v rodině, ve které je dominantní jiný jazyk než čeština, a děti nerozumí dostatečně vyučovacímu jazyku, spadají do kategorie dětí a žáků se SVP. Míru potřebnosti podpory posuzuje a doporučuje ŠPZ na základě žádosti zákonného zástupce, v případě mírných obtíží pak samotná škola. Přijímá-li nebo vzdělává-li škola dítě, které zatím nemá doporučení ŠPZ, ale je zjevné, že potřebuje větší podporu (dítě nerozumí vůbec vyučovacímu jazyku, nebo sice rozumí a komunikuje, ale porozumění např. textům nebo výkladu je zatím nedostatečné, stejně jako písemné i ústní vyjádření), uplatňuje škola podporu v prvním stupni a zároveň doporučuje rodičům bezodkladně navštívit ŠPZ. ŠPZ má povinnost nově vydat zprávu a doporučení škole nejpozději do 3 měsíců od podání žádosti zákonným zástupcem. První stupeň PO škola využívá také v případě žáka (nově přijatého či stávajícího), který je v ČR již delší dobu, jazyk používá plynule na běžné komunikační úrovni, ale akademický jazyk potřebný pro úspěšné zvládnání (např. odborných) předmětů dělá žákovi stále obtíže. První stupeň PO může sloužit jako nástroj pedagogické diagnostiky žáka.

Škola vždy rodiče /ZZ žáků-cizinců informuje o školách, které poskytují bezplatnou jazykovou přípravu a možnosti účasti na těchto kurzech.

Doporučeno: využívat informace na portálu <http://cizinci.nidv.cz>

3.5 Zabezpečení výuky nadaných a mimořádně nadaných žáků

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Mimořádně nadaným žákem se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. rozumí žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Mimořádně nadaní žáci jsou vzděláváni podle IVP, na jehož sestavení se podílí učitelé jednotlivých předmětů, pracovníci PPP, výchovný poradce, rodiče, ředitel školy i samotný žák. IVP je vyhodnocován, během roku lze upravovat dle aktuálních potřeb.

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

- povinnost vytvářet v ŠVP podmínky k využití potenciálu každého žáka i žáka nadaného a mimořádně nadaného,
- povinnost využít pro podporu nadání a mimořádného nadání žáků podpůrná opatření prvního až čtvrtého stupně,
- při vyhledávání nadání a mimořádného nadání věnovat pozornost i žákům se SVP.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka

Plán pedagogické podpory

Plán pedagogické podpory (dále PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu či více předmětů za metodické podpory výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a obsahuje popis speciálních vzdělávacích potřeb žáka, vhodná podpůrná opatření, cíle podpory, způsob vyhodnocování naplňování plánu, podpisy osob, které byly s plánem seznámeny. S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu.

PLPP je průběžně aktualizován v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka a vyhodnocován, nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud cíle nejsou naplněny, škola doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu individuálního vzdělávacího plánu (IVP) nadaného a mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. IVP na základě doporučení školského poradenského pracoviště a žádosti zákonného zástupce žáka zpracovává

škola (vychází ze školního vzdělávacího programu) a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Zpracovává se ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem, zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitel školy.

Obsah IVP je definován v § 3 vyhlášky 27/2016. IVP vypracovává škola nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. Během roku je IVP doplňován, upravován podle potřeb žáka. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka podle §16 odst. 1 vyhlášky 27/2016.

Po obdržení platného doporučení školského poradenského pracoviště IVP vypracovávají učitelé předmětů, ve kterých se žák bude vzdělávat podle IVP, dále třídní učitelé za metodické podpory výchovného poradce. IVP se vypracovává na jeden školní rok, je dvakrát ročně vyhodnocován (leden, červen), na schůzku jsou pozváni zákonní zástupci žáka a žák. Během školního roku je možné IVP upravovat dle aktuálních potřeb žáka.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky

Neúplné školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno ředitelem školy, dvěma zástupci ředitele školy, dvěma výchovnými poradci, dále dvěma školními metodiky prevence, asistenty pedagoga. Výchovný poradce pro 2. stupeň je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (zájmové organizace, vzdělávací instituce)

Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou v Kutné Hoře. Aktuálně nemá žádný žák na naší škole přiznané podpůrné opatření pro vzdělávání mimořádně nadaného žáka. V současné době je vypracován IVP pro jednoho žáka, v němž je využita možnost obohacení učiva ve vybraných předmětech.

Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci DVPP, vyhledávají a podporují nadané žáky, organizují výběrové exkurze a projekty dle zájmu žáků.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka,
- obohacování vzdělávacího obsahu,
- zadávání specifických úkolů, projektů,
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

Základní zásady práce s nadaným žákem

- umožnit pracovat rychlejším tempem (mít v záloze náhradní úkoly),
- méně procvičovat, umožnit postup vpřed (umožnění akcelerace, nabídnutí alternativního obsahu, souvislosti),
- náročnější výuka (vyšší prvky náročnosti ve výuce, v oblasti kognitivních cílů využití úrovní analýza, syntéza, hodnotící posouzení, stejné téma, avšak náročnější zadání, forma zpracování, očekávané výstupy),
- nezávislost (možnost pracovat samostatně – vhodné vedení, připravenost pro samostatnou práci, efektivita samostatné práce),
- kreativní myšlení a divergentní úlohy,
- abstraktní úlohy,
- kontakt s intelektovými vrstevníky (možnost setkávat se s dětmi obdobných zájmů, zaměření, úrovně vědomostí a schopností),
- zkušenostní učení (přenesení výsledků učení do praktického života, využití zkušenosti jako zdroje poznání),
- specializace v rámci výuky (specializace pro některý obor studia formou akcelerace nebo externího obohacování),
- opora o vlastní zájmy (využití ve výuce).

Hodnocení nadaného žáka

- nutné přihlídnout ke specifickým ovlivňujícím hodnocení i sebehodnocení: časný perfekcionismus, netolerance k selhání, výrazný smysl pro spravedlnost a dodržování pravidel, extrémní postavení ve skupině, vysoká očekávání okolí, vysoká míra vnitřní motivace,
- nutné přihlídnout ke specifickým ovlivňujícím výkony žáka: disproportionální asynchronní vývoj, upřednostňování obsahu před formou, uplatňování vlastních způsobů řešení bez zdůvodňování postupu řešení, vytváření složitých řešení jednoduchých úloh, nalézání souvislostí tam, kde je ostatní neodhalí,

- nutné uplatňovat individuální přístup, neporovnávat s výkony ostatních,
- hodnotit jeho vlastní výsledky,
- podpora iniciativy a originality,
- akceptování různých způsobů řešení,
- flexibilní kritéria hodnocení,
- využití sebehodnocení (vytváření reálného postoje žáka k sobě samému, ke svému výkonu),
- vhodné využívat vzhledem k uvedeným specifickým verbálního, případně průběžně grafického způsobu hodnocení.

Možnosti rozvoje potencionálu nadaných a mimořádně nadaných ve školním prostředí

Akcelerace - urychlování školního procesu, pokud se prokáže, že dítěti tempo učení nevyhovuje a že učivo zvládá mnohem rychleji (zvýšená míra zátěže pro dítě, učitele, nutnost zvážení, zda je akcelerace ideálním řešením situaci pro vzdělávací situaci dítěte, nutnost souhlasu učitele, které s dítětem spolupracuje, nutnost souhlasu rodičů dítěte, nutnost, aby dítěte plně rozumělo tomu, co ho čeká, bylo emocionálně stabilní, souhlasilo).

Využijeme těchto forem

- předčasný vstup na vyšší úroveň vzdělávání (žák je přijat do školy dříve, než je obvyklé),
- přeskokování ročníků (žák vynechá ročník studia a přechází o ročník výše na základě úspěšně složených zkoušek, změna na začátku školního roku),
- skupinová práce v homogenní pracovní skupině (skupina žáků s lepšími výsledky v určitém předmětu či předmětech),
- studium organizované samotným žákem (žákovi jsou poskytnuty studijní materiály, aby mohl pracovat vlastním tempem, zatímco ostatní děti pracují na probíraném tématu, tento žák již pracuje na něčem jiném),
- mimoškolní aktivity.

Enrichment – obohacený program, který slouží nadaným dětem ve specifických oblastech nebo ve všeobecně kognitivních oblastech.

Využijeme těchto forem

- výlety, exkurze (aktivní získávání informací v nejrůznějších oblastech, využití těchto informací např. v projektech).
- v případě zájmu sobotní programy, letní programy (workshopy, letní kurzy tematicky zaměřené organizované učiteli, odborníky).
- soutěže.
- modifikace výuky v běžné třídě (diferenciace výuky v běžné třídě např. zhuštění učiva a seskupování žáků podle schopností či zájmů, poskytování dostatečného množství úloh k řešení, zadávání specifických úkolů, využívání alternativních metod výuky – doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu).¹

3.6 Další doporučené údaje²

Prevence

Od školního roku 2016/2017 pracují na škole 2 metodici školní prevence pro jednotlivé stupně ZŠ. Škola navázala spolupráci s organizacemi, které se zaměřují na programy pro třídní kolektivy a na ochranu žáků před škodlivými jevy a předcházení jejich vzniku. V rámci projektu Eduzměna pro Kutnohorskou školu spolupracuje s Týmем duševního zdraví.

Pro každý školní rok ŠMP připravují aktivity a preventivní programy podle aktuální situace v jednotlivých třídách. Dále se realizují pravidelné aktivity v jednotlivých ročnících.

Prevence sociálně patologických jevů vychází z Minimálního preventivního programu, který je zaměřen především na všeobecnou prevenci. S jeho pomocí vytváříme atmosféru důvěry mezi rodiči, žáky a učiteli. Hodnotíme stávající situaci a program adaptujeme na základě konkrétních či individuálních potřeb.

¹ Legislativa: Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění Informace o spolupráci předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané č.j. 25884/2003-24, Věstník MŠMT sešit 11/2003.

² Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2009-2012, č.j. 37/2009-61. Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691/2004-24, Věstník MŠMT sešit 6/2004. Obsahuje metodická doporučení a metodické pokyny v oblasti primární prevence rizikového chování schválená vedením MŠMT: Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (Dokument Č.j. MSMT- 22294/2013-1).

Všechny aktivity směřujeme k jednomu cíli a tím je zdraví žáků, ochrana zdraví a uvědomění si jeho nenahraditelnosti. Zajišťujeme ochranu osobnosti žáka, právo na seberealizaci a vyjádření vlastních myšlenek a postojů. Učíme žáky tomu, aby nebyli lhostejní k projevům svých spolužáků, aby svým jednáním napomáhali k odhalování a řešení problémového chování. Vyhledáváme rizikové skupiny žáků a pracujeme s nimi. Vedeme žáky k sebevědomí, k poznávání sebe sama, ke zvládnutí stresů a problémů, k sebehodnocení a ke stanovení si reálných cílů, rodiče motivujeme ke spolupráci v rámci programu.

V rámci prevence spolupracujeme s rodiči, s třídními učiteli, městským úřadem, odborem péče o dítě a s pedagogicko-psychologickou poradnou, především pak s Policií ČR. Žáci se nejen seznamují se sociálně patologickými jevy, které je v jejich životě mohou ohrozit, ale prakticky si osvojují dovednosti, jak se těmto jevům bránit. Semináře jsou doplněny řadou přednášek a besed organizovaných Policií ČR. Nedílnou součástí prevence je spolupráce s dalšími subjekty, které také pracují s dětmi.

Dětem i rodičům jsou k dispozici kontaktní čísla na Linku důvěry Kutná Hora, K- Centrum Kolín, PPP Kutná Hora. Ve spolupráci se sociálními pracovníci podchycujeme negativní jevy v rodinném prostředí a prevenci pak zaměřujeme na včasné předcházení možným problémům.

V oblasti prevence sociálně patologických jevů pracujeme dlouhodobě, zaměřujeme se na zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči těmto jevům. Řídíme se metodickými doporučeními MŠMT a ČŠI, které se zabývají touto oblastí. Škola má vypracován Minimální preventivní program, ŠMP se účastní pravidelných schůzek školních metodiků prevence, kde jsou předávány informace z krajských konferencí.

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta¹

Environmentální výchova se na naší škole uskutečňuje podle EVVO plánu školy a metodického pokynu MŠMT č. j. 16745/2008 – 22. Rozvíjí u žáků kladný vztah k přírodě, k životnímu prostředí a pomáhá utvářet správné životní postoje, hierarchii hodnot ve smyslu udržitelného rozvoje. Cílem je podpora a rozvoj aktivity žáků a tvořivosti v oblasti ekologie. Žáci by se měli naučit chápat souvislosti mezi výrobou, využitím předmětů a ekonomikou, měli by získat znalosti a dovednosti týkající se biosféry, vztahů člověka a životního prostředí, správného užívání přírodního bohatství. EVVO představuje klíčový preventivní nástroj ochrany životního prostředí.

Dlouhodobé cíle školy v oblasti EVVO

- zajišťování ekologického provozu školy
- snižování množství odpadu a jeho třídění, zapojení do sběru 2x ročně
- používání přírodních potravin ve školní jídelně
- využívání pozemku školy k výuce i poznávání
- používání ekologicky šetrných výrobků v oblasti úklidu a provozu
- výchova žáků k ekologickému cítění

Vzdělávací cíle EVVO

- šetření energiemi
- třídění odpadu ve škole i v rodině
- ochrana přírody
- péče o zeleň školy a obce
- seznámení s ohroženými druhy rostlin a živočichů a péče o ně
- ochrana životního prostředí před znečištěním, seznámení s možnými druhy znečištění
- chápání světa v globálním i lokálním měřítku
- rozvoj kompetence k řešení problému (problémy životního prostředí – znečištění, nárůst spotřeby energií, ubývání živočišných druhů, chování člověka v přírodě)
- rozvoj kompetence komunikativní, sociální a personální (spolupráce na společném řešení problému)
- rozvoj kompetence pracovní (odpovědně a ekonomicky nakládat s odpady, péče o zeleň, odpovědné nakládání s přírodními zdroji)
- kompetence občanské (znát přírodní a kulturní hodnoty, znát příčiny a následky poškozování přírody, poučit se z minulosti, uvažovat o budoucnosti)
- výchova k úctě k životu ve všech jeho formách

Prostředky k dosažení cílů EVVO

¹ Rozpracovaný plán EVVO je přílohou ŠVP na daný školní rok. Metodický pokyn k environmentálnímu vzdělávání, výchovy a osvěty (ENVO), č.j. 16 745/2008-22..

- využívání přírodních látek
- prolínání EVVO všemi vyučovanými předměty
- spolupráce s rodinou, s obcí, společné vytváření odpovědného postoje k životnímu prostředí
- využití center ekologické výchovy
- spolupráce s okolními školami
- vzdělávání učitelů v oblasti environmentální výchovy
- využití souvislostí s výchovou ke zdraví a správnému životnímu stylu
- využití v hodinách literatury (vhodné ukázky), využití v hodinách fyziky (stroje, energie, dobývání vesmíru)
- podpora aktivního trávení volného času v přírodě
- využití školní zahrady k poznávání a pěstování rostlin

Výstupy z EVVO

Následující výstupy jsou začleněny a rozpracovány ve výstupech jednotlivých povinných předmětů. Jsou zohledněny ve výuce 1. i 2. stupně. Zde uvádíme pouze základní přehled pro rychlou orientaci v problematice, které věnujeme zvýšenou pozornost. V kapitole PT je provedeno začlenění dalších PT do jednotlivých ročníků a předmětů.

- žák má znalosti o třídění odpadu, vyjmenuje druhy tříděného odpadu (EV3 – 2., 3. r. PRV, 4., 5. r. PŘD)
- žák vyjmenuje některé druhy ohrožených rostlin a živočichů (EV1 – 3. r. PRV, 4., 5. r. PŘD, 6., 7. r. PŘ)
- žák vyjmenuje možnosti člověka v ochraně živočišných a rostlinných druhů (EV2 – 3. r. PRV, 4., 5. PŘD, 6., 7. r. PŘ)
- žák pečuje o zeleň (EV4 - 2. - 9. r. PV)
- žák vyjmenuje lidské aktivity ohrožující životní prostředí (EV3 – 2., 3. PRV, 4., 5. r. PŘD, 6., 7. r. PŘ, 8., 9. r. CH)
- žák vyjmenuje příklady využívání přírodních zdrojů a šetření energiemi (EV2 – 3. r. PRV, 4. r. PŘD, 6.- 9. r. Z)
- žák vysvětlí souvislosti poškozování životního prostředí v globálním měřítku (EV1 – 4. r. PŘD, 5. r. VL, 8. 9. r. Z)
- žák uvede příklady přírodního a kulturního bohatství v lokálním i globálním měřítku, uvede způsob jejich ochrany (EV3 – 3. r. PRV, 4., 5. r. VL, 8., 9. r. Z, 9. r. PŘ)
- žák uvede zásady vhodného chování v přírodě (EV3. 2., 3. r. PRV, 4. 5. r. PŘD, 6., 7. r. PŘ)
- žák uvede variantu řešení zadaného problému v oblasti znečištění životního prostředí (EV3 – 3., 4. r. PRV, 4., 5. r. PŘD, 8., 9. r. Z).

3.7 Začlenění průřezových témat

Smyslem průřezových témat není jen doplňovat vzdělávací obsah vyučovacích předmětů, ale otevřít žákům další perspektivy poznání a umožnit jim získat zkušenosti, které využijí v každodenním životě. Poskytují příležitosti pro individuální rozvoj a uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou komunikaci a spolupráci. Působí na celkovou atmosféru školy a na utváření vzájemných vztahů.

Všechny tematické okruhy všech okruhů PT jsou integrovány do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů, na které mají největší vazbu. Opakovaně jsou PT začleněna i do třídních i celoškolských projektů.

Průřezová témata jsou zařazována do jednotlivých předmětů na základě porovnání doporučených očekávaných výstupů PT (VÚP – publikace: metodická podpora pro výuku PT v základních školách) a očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oborů a témat. Při shodnosti či podobnosti očekávaných výstupů, jsou jednotlivé tematické okruhy zařazeny v učebních osnovách daného předmětu. Oporu vyučující mají ve výše jmenované publikaci – konkretizace výstupů.

Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

V osnovách jednotlivých předmětů vždy uvádíme tematické okruhy PT s konkrétními náměty a jednotlivými činnostmi a formami realizace (ty si může vyučující obměňovat v závislosti na sledovaném výstupu).

Ve volitelných předmětech jsou PT také realizována, ale výběr, formu a druh činností necháváme zcela v kompetenci vyučujícího. Vzhledem k tomu, že volitelný předmět absolvuje vždy pouze část žáků, zařazení PT ve volitelných předmětech neuvádíme v tabulce začlenění průřezových témat na 1. a 2. stupni základní školy.

Průřezové téma (jedno nebo v integraci s dalšími) lze realizovat také jako samostatný projekt, kurz, seminář, apod., který ale nebude mít charakter samostatného předmětu - nebude mít zpracovány učební osnovy. Hodnocení probíhá komplexně na závěr projektu. Stává se zpětnou vazbou nejen pro učitele, ale především pro žáky, neuvádí se na vysvědčení.

Hodnocení průřezových témat dle dokumentu MŠMT¹.

¹ Informace k hodnocení průřezových témat ve školních vzdělávacích programech pro základní vzdělávání. Dokument MŠMT č.j. 1469/2008-22. Praha 3. 3. 2008.

3.7.1 Začlenění průřezových témat na 1. stupni základní školy

Všechny tematické okruhy všech okruhů PT jsou povinně integrovány do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů. Některá PT jsou dále realizována formou celoškolských, ročníkových nebo předmětových projektů.

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy PT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	zkratka
Osobnostní rozvoj						
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, VV		AJ	AJ	AJ, M	OSV1
Sebepoznání a sebepojetí		PRV	VV	VL		OSV2
Seberegulace a sebeorganizace			M, VV			OSV3
Psychohygiena	TV, HV	TV, HV	TV, HV, VV	HV, TV	TV, HV	OSV4
Kreativita	VV	VV	VV	VV	VV	OSV5
Sociální rozvoj						
Poznávání lidí	PRV, HV			VV		OSV6
Mezilidské vztahy	HV	ČJ, HV	HV, VV	HV,	HV,	OSV7
Komunikace	ČJ, HV	VV	AJ	AJ	AJ	OSV8
Kooperace a kompetice			PV	VV		OSV9
Morální rozvoj						
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			VV	M	M	OSV10
Hodnoty, postoje, praktická etika					VV	OSV11

Výchova demokratického občana

Tematické okruhy PT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	zkratka
Občanská společnost a škola	PRV					VDO1
Občan, občanská společnost a stát			PRV			VDO2
Formy participace občanů v politickém životě				VL		VDO3
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL		VDO4

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy PT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	zkratka
Evropa a svět nás zajímá	PRV, VV	VV	VV	VV	ČJ, VV	GV1
Objevujeme Evropu a svět					VL	GV2
Jsme Evropané					VL	GV3

Multikulturní výchova

Tematické okruhy PT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	zkratka
Kulturní diference					VL	MUV1
Lidské vztahy		PRV, VV	VV	VV	VV	MUV2
Etnický původ				ČJ		MUV3
Multikulturalita			AJ	ČJ		MUV4
Princip sociálního smíru a solidarity					VL	MUV5

Environmentální výchova

Tematické okruhy PT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	zkratka
Ekosystémy			PRV	PŘD, VV	PŘD	EV1
Základní podmínky života			PRV	PŘD	PŘD, VV	EV2
Lidské aktivity a problémy živ. prostředí		VV, PRV	VV, PRV	PŘD	PŘD, VV	EV3
Vztah člověka k prostředí	PV	PV	PRV, PV	PV	PV, VV	EV4

Mediální výchova

Tematické okruhy PT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	zkratka
Receptivní činnosti						
Kritické čtení a vnímání med. sdělení			ČJ			MED1
Interpretace vztahu med. sdělení a reality					ČJ	MED2
Stavba mediálních sdělení			ČJ			MED3
Vnímání autora mediálních sdělení				ČJ		MED4
Fungování a vliv médií ve společnosti			HV	VV		MED5
Produktivní činnosti						
Tvorba mediálního sdělení				ČJ		MED6
Práce v realizačním týmu					ČJ, VV	MED7

3.7.2 Začlenění průřezových témat na 2. stupni základní školy

Všechny tematické okruhy všech okruhů PT jsou zpravidla integrovány do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů, dále jsou realizovány formou celoškolských, ročníkových nebo předmětových projektů.

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy PT	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	zkratka
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	AJ, VV, HV, VZ,	AJ, VV, VZ, PV	AJ, VV, OV-	AJ, VV, PV	OSV1
Sebepoznání a sebepojetí	VV, VZ, OV	OV, VV, VZ, PV	OV, PŘ, VV, PV	VV, PV	OSV2
Seberegulace a sebeorganizace	VZ	VZ, PV	OV, PV	PV	OSV3
Psychohygienu	VZ, TV,	VZ, TV	TV, OV	TV	OSV4
Kreativita	VV, VZ	VV, VZ	VV, OV	VV, PP	OSV5
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	VZ, HV	VZ, OV	OV		OSV6
Mezilidské vztahy	OV, VZ	OV, VZ	OV		OSV7
Komunikace	AJ, VV, VZ	OV, AJ, VV, VZ, PV	OV, AJ, VV, PV	AJ, VV, PV	OSV8
Kooperace a kompetice	VV, VZ, PV-PCH	VV, VZ, PV, PV-PCH	VV, PV, OV PV - PP	VV, PV, PV-PP	OSV9
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OV, VZ, PV-PCH	OV, VZ, PV, PV-PCH	OV, PV	PV	OSV10
Hodnoty, postoje, praktická etika	VZ	OV, VZ, HV, PV	OV, PV	OV, PV	OSV11

Výchova demokratického občana

Tematické okruhy PT	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	zkratka
Občanská společnost a škola		OV			VDO1
Občan, občanská společnost a stát	OV, INF	OV	OV		VDO2
Formy participace občanů v pol. životě	OV		OV	OV	VDO3
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		OV	OV		VDO4

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy PT	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	zkratka
Evropa a svět nás zajímá	AJ, OV, VV	Z, AJ, VV	AJ, VV	AJ, VV	GV1
Objevujeme Evropu a svět	OV	Z	Z	HV, OV	GV2
Jsme Evropané	OV		OV	D, OV	GV3

Multikulturní výchova

Tematické okruhy PT	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	zkratka
Kulturní diference	OV	OV	HV		MUV1
Lidské vztahy	OV, VZ, INF	OV	OV		MUV2
Etnický původ		OV	PŘ, HV		MUV3
Multikulturalita	AJ	AJ	AJ, ČJ	AJ, OV	MUV4
Princip sociálního smíru a solidarity	OV	OV	OV		MUV5

Environmentální výchova

Tematické okruhy PT	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	zkratka
Ekosystémy	PŘ, Z	PŘ	Z	Z, PŘ	EV1
Základní podmínky života	PŘ, Z	PŘ, Z	Z	PŘ, Z	EV2
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PŘ, PV-PTM, OV	PŘ, OV, PV	CH, Z, PV-Zahrada	CH, PŘ, Z, PV-Zahrada	EV3
Vztah člověka k prostředí	PŘ, VV, PV, OV	PŘ, VV, PV, OV	VV, PŘ, PV-Zahrada	PŘ, Z, VV, PV-Zahrada, OV	EV4

Mediální výchova

Tematické okruhy PT	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	zkratka
Receptivní činnosti					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	VZ	VZ, PV, OV	PV	ČJ, PV	MED1
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	INF			ČJ	MED2
Stavba mediálních sdělení		ČJ			MED3
Vnímání autora mediálních sdělení				ČJ	MED4
Fungování a vliv médií ve společnosti	ČJ,	HV, VZ			MED5
Produktivní činnosti					
Tvorba mediálního sdělení	AJ, VZ	AJ, VV, VZ	ČJ, AJ, VV	AJ, VV	MED6
Práce v realizačním týmu				ČJ	MED7

3.7.3 Začlenění průřezových témat do školních projektů

Projekty začleněné do výuky nemají charakter samostatného předmětu, nemají zpracovány učební osnovy. Hodnocení probíhá komplexně na závěr projektu, stává se zpětnou vazbou pro učitele a žáky, neuvádí se na vysvědčení.

Projekty 1. a 2. stupeň

Od školního roku 2015/2016 je zařazen projekt „Třídnických hodin“ jako celoroční projekt. Do projektu jsou začleněna některá PT, výběr PT je zcela v kompetenci třídního učitele¹. Tento projekt bude naplněn v rozsahu minimálně 10 hodin za rok. Třídnické hodiny vytváří prostor pro posilování vztahů ve třídě, komunikaci, pro tvorbu vhodného prostředí při řešení možných konfliktů, prostor pro preventivní činnost směřující k předcházení rizikového chování. Část třídnických hodin bude zařazena současně ve všech třídách na základě pokynů vedení ZŠ, část třídnických hodin a jejich zařazení je zcela v kompetenci TU. V TK je proveden záznam hodiny.

Projekt třídnických hodin

Osobnostní a sociální výchova

Zařazení okruhů OSV povede žáky k porozumění sobě samému a druhým, přispěje k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, pomůže rozvoji komunikačních dovedností, dovedností potřebných pro spolupráci, pomoc a zvládání složitých situací, k uvědomění si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů.

OSV2	já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým, vzájemné chování
OSV4	hledání pomoci při potížích (prevence)
OSV6	vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
OSV7	péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, lidská práva jako regulativ vztahů, vztahy a naše skupina/třída
OSV9	rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence
OSV10	dovednosti pro řešení problémů a rozhodování, problémy v mezilidských vztazích
OSV11	vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování, pomáhající a prosociální chování

Výchova demokratického občana

Zařazení okruhů VDO povede žáky k tomu, aby se podíleli na vytváření atmosféry ve třídě (škole) vytváření pravidel, rozhodnutích celku, uplatňovali své názory, podíleli se na řešení problémů ve skupině/třídě/škole.

VDO1	demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole, aktivní zapojení žáků do života školy
VDO2	principy soužití s minoritami: vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů

Multikulturní výchova

Zařazení okruhů MUV vede žáky k dovednosti komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, respektovat práva druhých a uplatňovat svá práva, chápat a tolerovat odlišné názory, zájmy, vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišnostem. Stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, jejich dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie.

MUV2	právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost, důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích, uplatňování principu slušného chování, tolerance, empatie, lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
MUV5	odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám

Environmentální výchova

Žáci pečují o životní prostředí ve škole, ve třídě. Třídily odpad, chovají se tak, aby chránili své zdraví i zdraví ostatních.

EV4	škola jako prostředí podporující zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví
-----	--

Prevence rizikového chování

Dlouhodobou prací s dynamikou třídy prevence šikany, záškoláctví, dlouhodobého neprospěchu (ztráty motivace), experimentování s návykovými látkami,...

¹ Všechna povinná PT jsou začleněna do předmětů.

Název projektu		Průřezové téma, tematický okruh
Třídnické hodiny (po celý šk. rok) Noc ve škole, společenské odpoledne, turistický pochod	celoškolní projekt, ZŠ, po ročnících	OSV 2 ,4 ,6, 7, 9, 10, 11 VDO 1, 2 MUV 2, 5 EV 4 mimořádné situace
Týden zdraví (září) turistický pochod, evakuace školy, semináře, přednášky, exkurze dentální hygiena, PP čas dospívání čas mužnosti sexualita, dospívání první pomoc zdravá výživa	celoškolní projekt 1. stupeň 2. stupeň dle nabídky	VDO – občan, občanská společnost a stát OSV – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí VDO – občanská společnost a škola mimořádné situace ochrana zdraví, první pomoc
Vánoce vánoční tvoření, vánoční jarmark, rozsvěcení vánočního stromu, adventní koncert, adventní zvyky Velikonoce zvyky	celoškolní projekt	OSV – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj MUV – rozmanitosti různých kultur, tradice a hodnoty, vlastní kulturní identita, multikulturalita, solidarita
Dětský den, Sportovní den	celoškolní projekt	OSV – sociální rozvoj VDO – občanská společnost a škola MUV – lidské vztahy zdravý životní styl, aktivní život
Prezentace školy na veřejnosti Školní akademie – Opět stolu besídka a vystoupení pro rodiče a veřejnost, vystoupení pro Domov seniorů, spolupráce s ochotnickým spolkem Uhlíř, DOD	celoškolní projekt	OSV – kreativita MED – produktivní činnosti
Praxe do škol návštěva ÚP, přednášky, Burza škol, volba povolání, Jeden den středoškolačkem, první brigáda, povinnosti brigádníka, exkurze do podniků, farem	8., 9. r., 9. ročník ZŠ	VDO – občanská společnost a škola OSV – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj volba povolání
EVVO Čistička odpadních vod, Zahrada pro život, sběr papíru Sběr starého papíru Sbíráme s panem Popelou (říjen, květen)	celoškolní projekt	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
KMD Pěvecký sbor Vánoční koncert Májový koncert Koncert na školní akademii Koncerty v Domově seniorů Soutěž zpívá celá škola	výběr žáků	OSV – kreativita MED – produktivní činnosti
Zdravý životní styl lyžařský kurz (nepovinný), sportovní soutěže, sportovní den školní plavání	ZŠ ročníkový projekt celoškolní projekt	OSV – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj
Komunitní centrum Velikonoce Druhy náboženství Vánoce, Betlémy, Noc kostelů	1. st., 7. r., 8., 9. r.	MUV – rozmanitosti různých kultur, tradice a hodnoty, vlastní kulturní identita, multikulturalita, solidarita
Čtenářská gramotnost Jsem čtenář, besedy s autorem, autorská čtení, recitační soutěž, Noc s Andersenem, návštěvy knihovny, společná čtení, dramatické pořady,	1. r., 1. a 2. st. 2. ročníkové projekty	čtenářská gramotnost

Název projektu		Průřezové téma, tematický okruh
čtenářské dílny projekt Čarodějnice	celoškolní projekt	
Dopravní výchova návštěva dopravního hřiště, cyklistické výlety, dopravní testy, Bezpečně na cestě	ZŠ, po ročnících	dopravní výchova dle nabídky
Prevence Třídní preventivní aktivity	Třídní projekty	prevence patologických jevů dle nabídky řešení náročných situací
Výchovný koncert, hudebně vzdělávací pořady divadlo	po ročnících	vzájemné vztahy, prevence, nežádoucí jevy,... společenské chování
Finanční gramotnost přednášky, ČNB praktické semináře (daně, první brigáda,..)	2. stupeň	soutěže, přednášky, exkurze
Polytechnická výchova Hoblinkova dílnička netradiční tvoření – vánoční jarmark, výzdoba školy exkurze do podniků Hut' František	1.stupeň ZŠ 3. ročník, 9. ročník	praktické činnosti exkurze workshopy
Umění, kreativita výtvarné soutěže, výstavy, vystoupení hudební soutěž: Zpívá celá škola	ZŠ po třídách	výstavy, vystoupení, časopis Školáček
Zelenina a ovoce do škol Mléko do škol	ZŠ	Zdravý životní styl
Volnočasové aktivity nabídka kroužků tělovýchovného, tanečního, technického zaměření	ZŠ	prevence

3.7.4 Realizace průřezových témat v případě žáků s lehkým mentálním postižením

Realizace průřezových témat bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením rozpracována v IVP a zaměří se především na:

Osobnostní a sociální výchova

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- rozvoj zvládnutí vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci sociálně patologických jevů. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Výchova demokratického občana

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku; schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- na překonávání stereotypů a předsudků;

- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Multikulturní výchova

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Environmentální výchova

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Mediální výchova

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1 Tabulace učebního plánu 1. stupně

	zkratka	počet vyučovacích hodin za týden v ročníku				MČD ³		DČD ³		Vzdělávací oblast
		1.	2.	3.	4.	5.	1.-5.	1.-5.		
Povinné předměty										
Český jazyk ¹	ČJ	7 +2	7 +3	7 +3	7 +1	5+2	33	112	Jazyk a jazyková komunikace	
Anglický jazyk ²	AJ	-	-	3	3	3	9	0	Cizí jazyk	
Matematika	M	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20	4	Matematika a její aplikace	
Informatika	INF	-	-	-	1	1	2	0	Informatika	
Prvouka	PRV	2	2	2	-	-	11	1	Člověk a jeho svět	
Vlastivěda	VL	-	-	-	1	1+1				
Přírodověda	PŘ	-	-	-	1	2				
Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	12	0	Umění a kultura	
Výtvarná výchova	VV	1	1	1	2	2				
Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	2	10	0	Člověk a zdraví	
Pracovní výchova	PV	1	1	1	1	1	5	0	Člověk a vět práce	
Počet vyučovacích hodin v ročníku										
		20	22	25	25	26				
Min. a max. hod. týd. dotace pro roč.		18-22	18-22	22-26	22-26	22-26				
Celková povinná časová dotace		118 hodin				102		16		

¹ MČD = minimální časová dotace.

² Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepší zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP (podpůrná opatření jsou blíže specifikována v kapitole 8.1), vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepší zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk

4.2 Tabulace učebního plánu 2. stupně

	zkratka	počet vyuč. hodin za týden v roč.				MČD ¹	DČD ²	
		6.	7.	8.	9.	6. - 9.	6. - 9.	
Povinné předměty								
Český jazyk a literatura	ČJ	4+1	4	4	3+2	15	3	Jazyk a jazyková komunikace
Anglický jazyk ³	AJ	3	3	3	3	12		Cizí jazyk
Matematika	M	4	4	4+1	3+1	15	2	Matematika a její aplikace
Informatika	INF	1+1 1	- 1	- 1	- 1	1 4	1 do 2023/2024 4 od 2024/2025	Informatika
Dějepis	D	2	2	2 1+1	1+1	11 10	1 do 2023/2024 2 od 2024/2025	Člověk a společnost
Občanská výchova	OV	1	1	1	1			
Fyzika	F	1	2	1+1	2	21	5 do 2023/2024	Člověk a příroda
Chemie	CH	-	-	1+1	2			
Přírodopis	PŘ	2	2	1+1	1			
Zeměpis	Z	1+1	2	2 1+1	1+1	20	6 od 2024/2025	
Hudební výchova	HV	1	1	1	1	10		Umění a kultura
Výtvarná výchova	VV	2	2 1	1	1	9	1 od 2024/2025	
Výchova ke zdraví	VZ	1	1	-	-	10		Člověk a zdraví
Tělesná výchova	TV	2	2	2	2			
Pracovní výchova	PV	+1	1	1	1	3	1	Člověk a svět práce
Další cizí jazyk ⁴	NJ/RJ	-	2	2	2	6		Další cizí jazyk
Volitelné předměty								
Dle nabídky ⁵		-	1 1	2 1	2 1		5 3 od 2024/2025	
Počet vyučovacích hodin v ročníku		29 28	30 30	32	31			
Min. a max. týd. dotace pro ročník		28-30	28-30	30-32	30-32			
Celková povinná časová dotace		122 hodin				104	18	

Volitelné předměty		6.	7.	8.	9.	MČD ⁶	DČD ⁷	
Sportovní výchova	SV	-	1 1	2 1	2 1	0		Volitelné předměty
Počítačové praktikum	PP1, 2, 3	-	1 1	2 1	2 1	0	5 do 2023/2024 3 od 2024/2025	
Výtvarné činnosti	VČ	-	1 1	2 1	2 1	0		
Tvořivé činnosti	TČ	-	1 1	2 1	2 1	0		
Technické činnosti/práce	TP	-	1 1	2 1	2 1	0	5 3	

¹ MČD= minimální časová dotace

² DČD= disponibilní časová dotace. DČD = disponibilní časová dotace se dle Opatření ministryně č..15523/2007-22 změnila na 24 hodin

^{3,5} Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepšího zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP (podpůrná opatření jsou blíže specifikována v kapitole 8.1), vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepšího zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

⁴

⁵ Dle aktuální nabídky pro daný školní rok

⁶ MČD= minimální časová dotace

⁷ DČD= disponibilní časová dotace. DČD = disponibilní časová dotace se dle Opatření ministryně č..15523/2007-22 změnila na 24 hodin

4. 3 Poznámky k učebnímu plánu

Na 1. stupni je posílena hodinová dotace vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace o 11 hodin, vzdělávací oblast Matematika a její aplikace o 4 hodiny. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět byla posílena o 1 hodinu, tato vzdělávací oblast je zastoupena předměty: Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda. Ve všech ročnících se realizují jednotlivá průřezová témata jako součást vzdělávacích obsahů.

Na 1. stupni je použita disponibilní časová dotace v předmětu ČJ, M, VL. Na 1. stupni je od 3. ročníku nabízen jako první cizí jazyk - anglický jazyk v tříhodinové týdenní dotaci. Na 2. stupni se od 7. ročníku nabízí NJ, RJ ve dvouhodinové týdenní dotaci.

Předmět speciální pedagogické péče

V případě doporučení PPP se tento předmět realizuje v rámci disponibilní časové dotace. Pro žáka se snižuje DČD jiného předmětu o požadovaný počet hodin. DČD může být na škole využita k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním, vyhláška č. 27/2016 Sb.

Na 2. stupni jsme v souladu s filozofií školy posílili hodinovou dotaci v rámci povinných vyučovacích předmětů (viz tabulace učebního plánu).

Další cizí jazyk je realizován ve dvouhodinové dotaci od 7. ročníku, jedná se o Německý jazyk a Ruský jazyk. Anglický jazyk již všichni žáci absolvují jako první cizí jazyk od třetího ročníku.

Volitelné předměty jsou podpořeny disponibilními hodinami (viz tabulka). Výběrem předmětu se předmět stává pro žáka povinným. V nabídce jsou zastoupeny předměty: Sportovní výchova, Výtvarné činnosti, Počítačové praktikum, Tvořivé činnosti, technické práce. Vzdělávací obsah nabízených volitelných předmětů navazuje na vzdělávací oblasti uvedené v RVP ZV.

Průřezová témata¹

Průřezová témata jsou součástí vyučovacích předmětů nebo projektů a nevyučují se samostatně. Průřezová témata jsou rovnoměrně zastoupena v povinných předmětech 1. i 2. stupně. Obsahy PT jsou integrovány do jednotlivých předmětů. V osnovách jednotlivých předmětů vždy uvádíme tematické okruhy PT s konkrétními náměty a jednotlivými činnostmi. Ve volitelných předmětech jsou PT také realizována, ale výběr, formu a druh činností necháváme zcela v kompetenci vyučujícího. Vzhledem k tomu, že volitelný předmět absolvuje vždy pouze část žáků, zařazení PT ve volitelných předmětech neuvádíme v tabulce začlenění průřezových témat na 1. a 2. stupni základní školy.

Organizační podmínky realizace jednotlivých předmětů

Výuka povinných předmětů probíhá většinou v rámci celé třídy v kmenové třídě. Pokud to charakter předmětu vyžaduje a prostorové podmínky umožní, je předmět realizován v odborné pracovně: matematiky, českého jazyka, chemie a fyziky, dějepisu, zeměpisu, přírodopisu, v multimediální pracovně jazyků, v pracovně informatiky, výtvarné výchovy, hudební výchovy, ve školní dílně či kuchyňce, v tělocvičně. Při výuce předmětů využíváme výuky v dělených hodinách. Zohledňuje se vždy naplněnost třídy, personální obsazení a podpora přírodovědných předmětů, jazykové komunikace. Jedná se zejména o předměty: AJ, M, F, CH.

Výuka cizích jazyků je realizována v multimediálních pracovnách a dle podmínek je třída dělena na skupiny. Podobně probíhá výuka Informatiky v pracovně IT. Dělení žáků na skupiny probíhá v předmětu Pracovní výchova. Realizace Tělesné výchovy probíhá v tělocvičně a v tělocvičném sálu s využitím víceúčelového hřiště, který je v areálu školy.

Pokud to personální obsazení a prostorové podmínky umožní, jsou předměty v rámci týdně rozvrženy tak, aby předměty s dvouhodinovou dotací nenásledovaly bezprostředně ve dvou dnech za sebou. Naopak u předmětů, kde charakter práce vyžaduje delší čas, je možno podle požadavku vyučujícího předměty s jednohodinovou nebo dvouhodinovou dotací spojit do bloku. V předmětech, kde je vyšší časová dotace je možné pracovat v blocích. Rozvržení předmětů v rámci dopoledního a odpoledního vyučování je koncipováno tak, aby byly respektovány hygienické a psychosomatické podmínky výuky ve vztahu k vývojovým charakteristikám žáků základní školy.

Na škole probíhá realizace předmětů speciální pedagogické péče pro žáky se SVP, popř. pro žáky, kteří potřebují pomoc při výuce. Specializovaná péče je poskytována i v rámci povinných předmětů, formou vyčlenění žáků z běžné hodiny (dle potřeby) a ve stejné době absolvováním výuky pod vedením proškoleného pedagoga v malé skupině, popř., individuálně.

¹ Informace k hodnocení průřezových témat ve školních vzdělávacích programech pro základní vzdělávání. Dokument MŠMT č. j. 1469/2008-22. Praha 3. 3. 2008

Organizační podmínky realizace jednotlivých nepovinných předmětů

Ve škole se nerealizuje výuka nepovinných předmětů. Sborový zpěv se realizuje v podobě školního kroužku.

Metody, formy vyučování

Metody a formy výuky v ŠVP nejsou pro vyučující stanoveny závazně, vyučující si je mohou vzhledem ke stanovenému cíli pro dosažení očekávaných výstupů, které směřují k osvojení si kompetencí, zvolit sami. Učitel volí různé výukové metody, které kladou odlišné nároky na aktivitu žáků, na jejich samostatnost a tvořivost. Zvolené organizační formy výuky směřují k funkční realizaci edukačního procesu.

Nejčastější organizační formy výuky

Frontální: dominantní postavení učitele, společná práce žáků

Týmová práce, skupinová: spolupráce více než dvou žáků

Práce ve dvojicích: dělba ve dvou

Samostatná práce žáků: vlastní úsilí při učení

Využité metody

Transmisivní: výklad, vysvětlování, přednáška, vypravování

Komunikativní: řízený rozhovor, beseda, diskuse

Práce s textem: dominuje žákovo učení z textu

Projektové vyučování: komplexní metoda s konkrétním výstupem

Problémové učení: řešení problémové úlohy, problémový rozhovor

Aktivizující metody: aktivizují vlastní práci žáků

Názorné demonstrační metody: předvádění, projekce, experiment, smyslové zprostředkování obsahu

Dovednostně praktické metody: pohybové, praktické., výtvarné, hudební, laboratorní osvojení psychomotorických a motorických dovedností.

Pravidla pro zařazování žáků do tříd, pro přeřazování do jiné třídy, zařazování do skupiny v rámci předmětu (v kompetenci ředitelky školy)

1. Zařazování žáka do třídy v 1. ročníku

- zohlednit skutečnosti, které vyplývají z dojíždění žáka a sestavení rozvrhu
- zohlednit počet dívek a chlapců v paralelních třídách jednoho ročníku
- zohlednit žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a PO
- organizační důvody

2. Zařazování žáka do třídy v 6. ročníku (přechod na 2. stupeň)

- zohlednit skutečnosti, které vyplývají z dojíždění žáka a sestavení rozvrhu
- zohlednit počet dívek a chlapců v paralelních třídách jednoho ročníku
- zohlednit žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a PO
- zohlednit výchovně vzdělávací situaci ve třídě, množství kázeňských opatření, pozitivní vazby ve třídě

3. Přeřazení žáka do paralelní třídy ve stejném ročníku

- nutnost řešit pokles či nárůst žáků
- řešení komplikovaných vztahů ve třídě (nápravné opatření)
- organizační důvody
- problém šikany a dalších výchovných problémů (dočasné nebo trvalé přeřazení žáka) ZŠ
 - na základě závěrů výchovné komise
 - doporučení vyučujících
 - na základě žádosti zák. zástupců/rodičů
 - dlouhodobě nepříznivý stav, přetrvávající problémy
 - organizační důvody
 - jiné závažné skutečnosti (zdravotní stav, rozvrh, jiné aktivity - reprezentace,..)

4. Zařazování do skupin v rámci jednoho předmětu

- dle výběru žáka podle zaměření skupiny (PV, CJ)
- dle získaných dovedností, podle úrovně (AJ, INF, M, ČJ,..)
- zohlednit dojíždějí – spojení
- organizační důvody

5. Zařazování do volitelných předmětů, přeřazení

- dle výběru žáka

- na základě vzdělávacích dispozic žáka
- organizační důvody
- přístup k předmětu

6. Dočasné přearazení do jiné třídy/předmětu z důvodu uvolnění z předmětu ze zdravotních či jiných závažných důvodů

- Rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce. Zpravidla platí: pokud je předmět, z kterého je žák uvolněn, realizován první či poslední hodinu dopoledního nebo odpoledního vyučování – nedochází na něj. Dle rozhodnutí však v případech, kdy je vhodné (slabé výsledky v ostatních předmětech,..), dochází na jiný předmět, který rozvíjí jeho znalosti a dovednosti.
- v případě, že předmět není realizován v první nebo poslední hodině dopoledního nebo odpoledního vyučování, dochází žák do paralelní třídy na předmět dle rozvrhu.
- pokud by žákovi ze vzdělávacích či jiných závažných důvodů vyhovoval jiný předmět v jiném ročníku, je umožněno.

Kroužky

Na škole se realizují kroužky, jejich nabídka je vždy ovlivněna poptávkou ze strany žáků a jejich rodičů a možnostmi školy v daném školním roce tyto kroužky zabezpečit. Kroužky organizuje škola nebo jiné subjekty. V nabídce mohou být zastoupeny kroužky: sportovní, hudební, výtvarné, dramatické, tvořivé, jazykové apod.

Od 1. 9. 2014 na základě změny zřizovací listiny škola poskytuje zájmové kroužky za úplatu.